

Sudoku s překryvy

Pavel Stríž (Malipivo)

pavel@striz.cz

OSSConf, Žilina, SK

2. – 4. července 2024

<https://archive.org/details/2024-statisticke-dny-striz>

Autor je věčný divadelník, turista a ~~student~~ mnich.

Osnova povídání

The overlapping sudoku puzzles are a neat idea!

Daniel Beer, the author of the Sugden program

- ▶ Rekreační matematika a rekurze.
- ▶ Motivy k práci.
- ▶ Několik zajímavostí.
- ▶ Základní varianta (Klasické sudoku)
- ▶ Varianty sudoku bez překryvu.
- ▶ Varianty sudoku s překryvy.
- ▶ Ukázky z vlastní tvorby.
- ▶ Co je v pozadí.

Práce 1. září 2023 až Vánoce 2023.

Rekreační matematika

- ▶ Martin Gardner, D. E. Knuth, USA.
- ▶ YouTube, Gathering 4 Gardner,
<https://www.youtube.com/@G4GCelebration>.
- ▶ YouTube, Wolfram, Ed Pegg Jr.,
<https://www.youtube.com/playlist?list=PLxn-kpJHbPx0btJmqeejmmHnrLV17IZM1>.
Pozn. Mathematica je na Raspberry Pi.
- ▶ Úspěchy AlphaGo (kód zveřejněn).
- ▶ Vyřešení aperiodického dílku (Hat, Spectre; kódy zveřejněny).
- ▶ Experimentální matematika,
<https://www.youtube.com/@kgnang>.
- ▶ The Coding Train, [youtube.com/@TheCodingTrain](https://www.youtube.com/@TheCodingTrain).
- ▶ YouTube, C/C++: Tsoding Daily, LaurieWired, The Chernobyl, Carlo Wood, Code Therapy w/ René Rebe, Javidx9, Sebastian Lague, dr Jonas Birch, ...

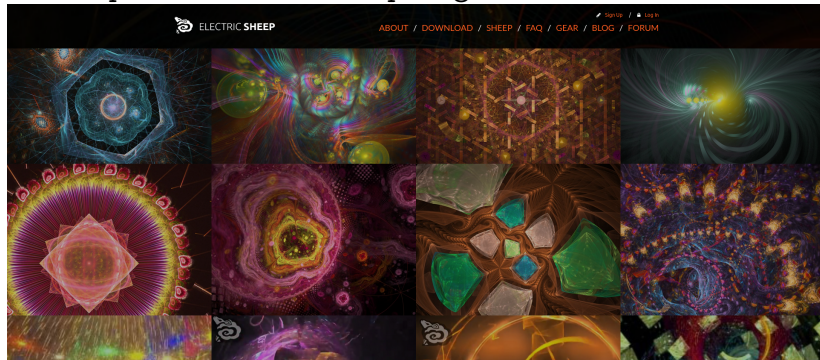
Užití rekurze: spojování videí

Oprašuji zdrojové kódy a pokusím se zveřejnit, výstupy spojených videosekvencí jsou na:

Název: Electric Sheep, Seamless Fractal Videos

<https://archive.org/details/mega-collection-1>

Viz <https://electricsheep.org>.

Užití rekurze: adventní kalendář

Pokusy s pozastavením a zefektivněním rekurze:

- ▶ Rozklad úvodních úrovní.
- ▶ Uložení a načtení vektoru.

Vlastní pravidla: náhodně rozhozené dny (faktoriál), dny se musí dotýkat, nesmí se dotýkat o jedno či víc políček, mezi dny se může pohybovat dáma, šachový kůň ap.

U sudoku: nemít malý počet úrovní (nutnost mít rekurzi s rekurzemi či obdobu), ani nejít příliš hluboko (časově neúnosné jít zpět).

Motivy k práci

Ranking-unranking problem:

- ▶ V kombinatorice (factoradic, combinadics): pexeso, bridž (rozdání, koncovky), Rubikova kostka. Chci si zkusit Catalanova čísla (Richard P. Stanley: Enumerative combinatorics).
- ▶ Dismutace, inkluze-exkluze, vytvořující funkce.
- ▶ Počty možností (Jigsaw sudoku, Extra region sudoku).

- ▶ Počty přes rekurzi: hra lodě, N -queens, a,
- ▶ také sudoku (úplný rozkres), Guenter Stertenbrin, 2003: <http://www.afjarvis.org.uk/sudoku/>. O tom snad jindy, ale již nyní mohu na 100 % říci, že to půjde, jak ukázaly první ruční experimenty.

Několik zajímavostí

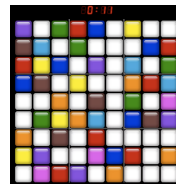
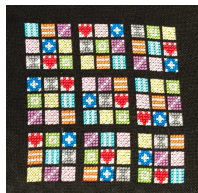
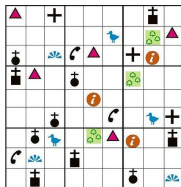
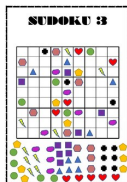
- ▶ Před sudoku: hra 15, Rubikova kostka.
- ▶ Předchůdci: latinské, řecko-latinské a magické čtverce.
- ▶ Dedukcí de facto následovník Einsteinovy hádanky.
- ▶ Generování a odhad obtížnosti, Ercsey-Ravasz a Toroczkai, 2012, *The Chaos Within Sudoku*.
- ▶ Nejmenší počet nápověd: 17 (dokázáno).
- ▶ Je jich přesně 49158 (dokázáno).
- ▶ Se zahrnutím symetrie: 18.
- ▶ Efektivní řešení, Knuth, Dancing Links (DLX).
- ▶ Kniha *Taking Sudoku Seriously*, 2011.
- ▶ Kanál na YouTube: Cracking the Cryptic.
- ▶ Klasické sudoku versus nové sudoku (varianty).
- ▶ Optimalizace s omezeními je v kombinatorice velká věc.

Základní varianta (Klasické sudoku)

- ▶ 9×9 polí, čísla 1–9 se opakují právě jedenkrát v řádcích, sloupcích a v devíti blocích 3×3 .
- ▶ Bloky se značí B1 až B9 dle směru čtení.
- ▶ Zadání obsahuje nápovědy, úkolem je doplnit prázdná pole.
- ▶ Je to logická hra, má jednoznačné řešení. Ideálně bez hádání.
- ▶ S čísly se nedělají aritmetické operace, mohou být znaky, barvy apod.
- ▶ Versus s aritmetikou: Killer Sudoku, Sumdoku aj.

Symbol sudoku

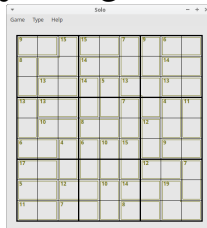
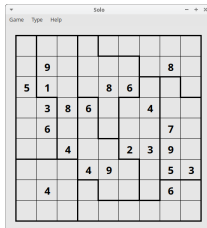
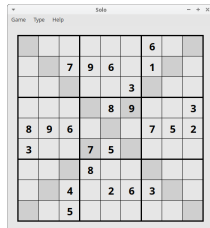
Rozlišení nápověd: žádné, různá barva, různé pozadí buňky, orámování symbolu, světlejší/tmavší, 3D efekt, přidání stínu ap.

Např. jednolitá barva: čitelné při natáčení.

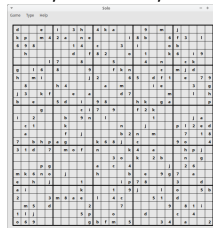
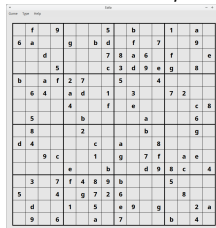
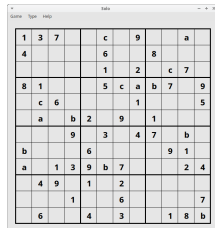
Varianty sudoku bez překryvu

Dodatečné podmínky: X, Jigsaw, Killer ap.

Pozn. Kolik možností tvarů je u Jigsaw?

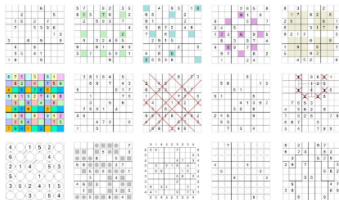

Změna velikosti na 3×4 , 4×4 , 5×5 , ...

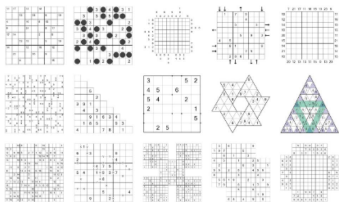
Varianty sudoku bez překryvu

Z knih: *Sudoku Variants*, Steven Anderson, 2020.

Sudoku Variants

By: Steven Anderson

LOVE SUDOKU, BUT NEED A NEW CHALLENGE?

This book contains 30 different types of Sudokus totaling 100 puzzles altogether! Ranging from easy to hard, these variants should entertain any Sudoku lover for hours. If you love Sudokus but are getting a little bored of repeating the same logic and strategies, this book will be perfect for you.

Some of the puzzles in this book include:

- Killer Sudokus
- XV Sudokus
- Even-Odd Sudokus
- Consecutive & Non-Consecutive
- Anti-Knight & Anti-King
- Sudoku X & Anti-Diagonals
- Argyle & Jigsaw
- Greater Than Sudoku
- Chain Sudokus
- Frame & Outside Sudokus
- Skyscrapers
- Tripod Sudoku
- Sudoku Mine
- Sukaku & Sujikens
- Rossini Sudokus
- Giant & Merged Sudoku
- Hoshis & Tridokus
- And more...

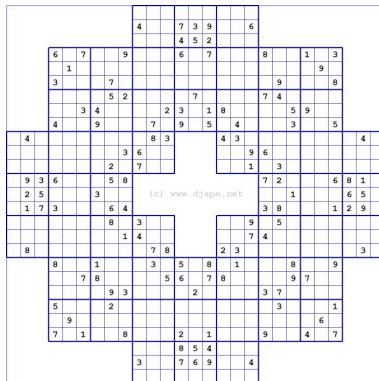
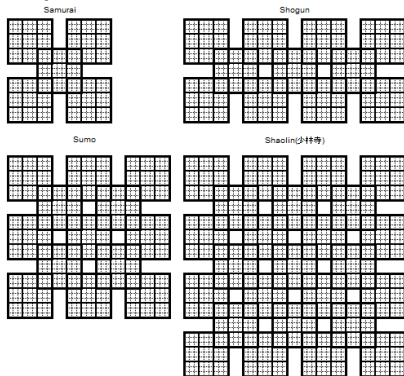
ISBN 0798573043623

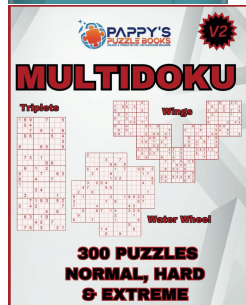
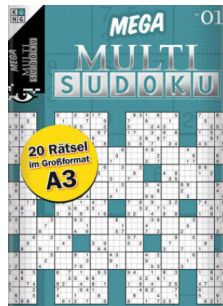
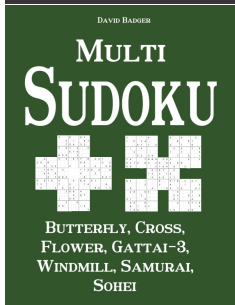
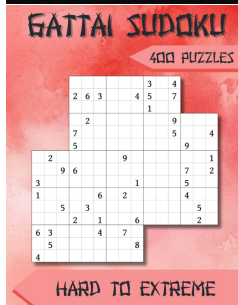
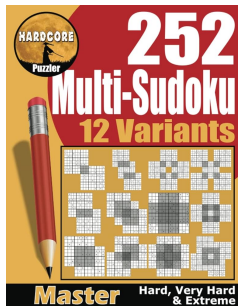
9 798573 043623

Varianty sudoku s překryvy

Názvy: Samurai Sudoku, Double Samurai Harakiri, Sumo Sudoku, +, X, O, Mill, Flower, Triple/Triathlon, Sohei, Gattai, Double, Interlocked, Expanded ad.

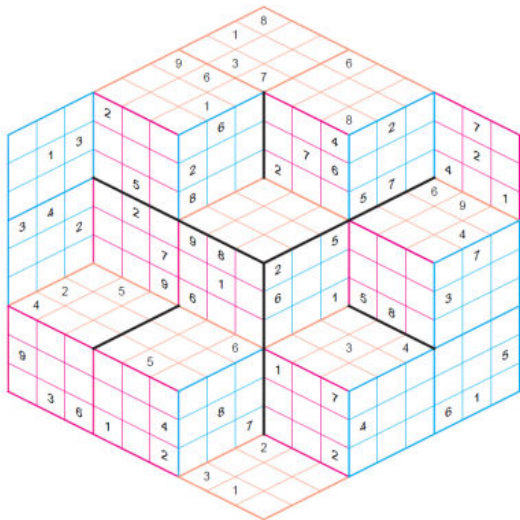

Několik knih

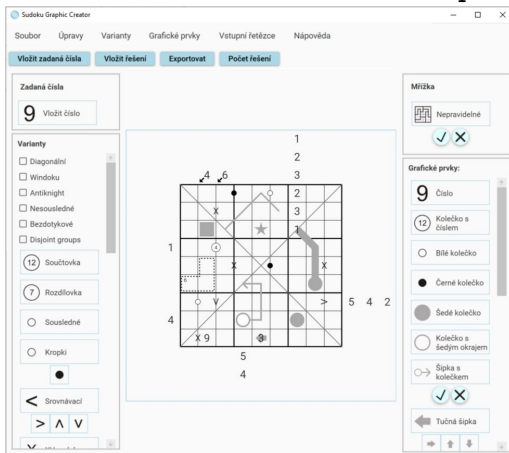
Variety sudoku s překryvy – 3D

Názvy: Roxdoku, Hyper Sudoku 3D, Snowflake 3D Star, Jumbo 3D Sudoku ad.

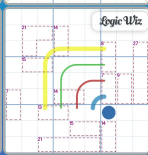
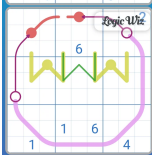
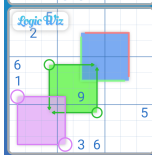
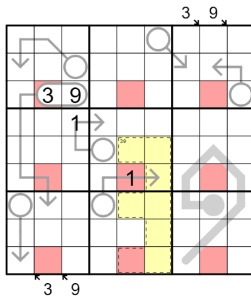
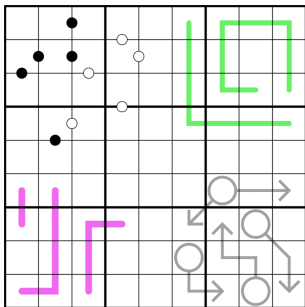
Pohled typografie

Varianty jsou zajímavé i z pohledu typografie, viz <http://sudokualogika.cz/node/2391/>, speciálně Sudoku Graphic Creator (C#), <https://github.com/KlimesovaLucie/SudokuGraphicCreator>.

Ukázky

Slovníček

- ▶ Kombinované sudoku (multi-sudoku puzzle, multiple sudoku, sudoku with overlaps, overlapping sudoku, sudoku with overlapping grids)
- ▶ Tabulka (grid), sudoku brané jako základní stavební kámen kombinovaného sudoku.
- ▶ Řádky (rows), sloupce (columns), čtverce/bloky (blocks, subgrids), nápovědy (clues, givens), kandidáti (candidates), buňka (cells).
- ▶ Bloky v řádcích, super-řádek (bands), bloky ve sloupcích, super-sloupec (stacks).

Ukázky z vlastní tvorby

- ▶ První exemplář.
- ▶ Olympijské kruhy.
- ▶ Logo firmy Husqvarna.
- ▶ Adventní či měsíční kalendář.
- ▶ Multi-sudoku na krychli.

Pacient Nula: Testovací vzorek

- ▶ Mé „Hello, World!“ multi-sudoku.
- ▶ Užít program Sugan.
- ▶ Na rychlý kontrolní náhled užít LibreOffice.org Calc.
- ▶ Ruční generování krok za krokem:
  1. Z prázdného mustru do řešení 1. sudoku.
  2. Z řešení do zadání 1. sudoku.
  3. Přebrání buněk překryvu pro řešení 2. sudoku (injekce do zdrojového kódu).
  4. Přebrání buněk zadání 1. pro zadání 2. sudoku (další injekce v C kódu).
- ▶ Velká oslava, že to skutečně funguje. 🥳
- ▶ Poté následovalo programování a automatizace.

Pacient Nula: Zadání multi-sudoku

[illegible]

Pacient Nula: Řešení multi-sudoku

[illegible]

Projekt 1: Olympijské kruhy

Pierre de Coubertin (1863–1937)

- ▶ Po automatizaci (Lua) následovaly ostré testy.
- ▶ Publikováno na poslední straně IB ČStS 4/2023.
- ▶ K vyřešení stačí jedno kolo (každé sudoku je samostatně řešitelné).
- ▶ Dá se vyřešit logickými kroky.
- ▶ Nejtěžší je 4. sudoku zleva (zelené).

[illegible]

[illegible]

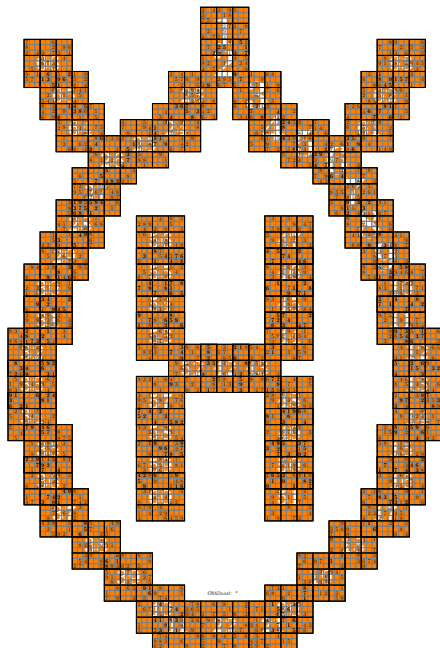
Typografická poznámka: Barevné orámování jde nad a pod ostatní čtverce. Byly to ruční zásahy v TikZu.

Projekt 2: Logo firmy Husqvarna

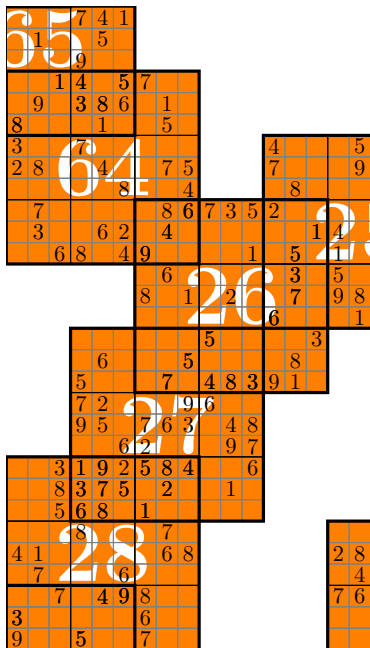

- ▶ Dárek tatíkovvi k narozeninám (polovina října).
- ▶ Ruční rozkres a pořadí sudoku.
- ▶ Mám verzi pro 46, 66 (užita) a 78 sudoku.
- ▶ Poté již plná automatizace.
- ▶ Řešitelům vadilo číslo sudoku i pozadí.
Dodatečně jsem mazal.

©Holtz: *

Projekt 3: Adventní či měsíční kalendář

- ▶ V duchu práce Karla Horáka: mít každý rok nový kalendář.
- ▶ Zvláštní typ multi-sudoku, nenapojují se bloky, ale řádek a/či sloupec.
- ▶ Každý měsíc je samostatné multi-sudoku.
- ▶ Následné složení do dvouročního kalendáře (pro přehled rok, který běží, a rok, který nás čeká). Je to kvůli konferenci OSSConf v Žilině, ta bývá na začátku července. Běžící rok je na kalendář pozdě, budoucí rok bývá ještě daleko, proto oba roky.
- ▶ Překryvy jsem programoval hledáním vztahů.

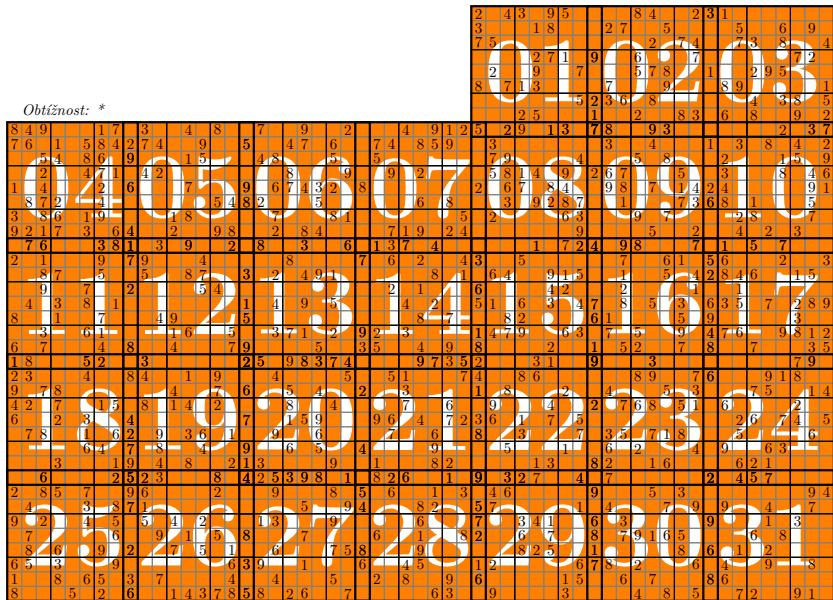
Ukázka rozkresu měsíce

adventni-kalendar-rozkres-12-2023.txt (Viewing) ✕									
1	- »	- »	- »	- »	- »	- »	- »	- »	-
2	- »	- »	- »	- »	- »	X »	X »	X »	-
3	- »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	-
4	- »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	-
5	- »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	-
6	- »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	X »	-
7	- »	- »	- »	- »	- »	- »	- »	- »	-
8	- »	- »	- »	- »	- »	- »	- »	- »	-
9									

- ▶ Jedná se o prosinec 2023.
- ▶ Program si pak znaky X převede na čísla, tj. jednoznačné identifikátory příslušných sudoku.
- ▶ Překryvy jsou pevně dané (řádek a/nebo sloupec). Netřeba pomáhat jako u olympijských kruhů a loga firmy Husqvarna.

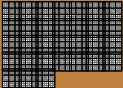
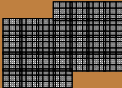
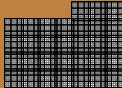
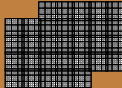
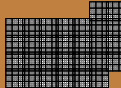

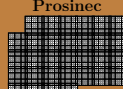
Projekt 3: Adventní či měsíční kalendář

Obtížnost: *

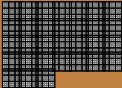
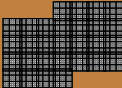
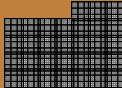
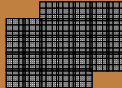
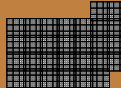

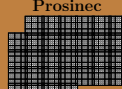

Projekt 3: Dvouroční kalendář (zadání)

2024 MMXXIV			2025 MMXXV		
Leden 	Únor 	Březen 	Leden 	Únor 	Březen
Duben 	Květen 	Červen 	Duben 	Květen 	Červen
Červenec 	Srpen 	Září 	Červenec 	Srpen 	Září
Říjen 	Listopad 	Prosinec 	Říjen 	Listopad 	Prosinec

Projekt 3: Dvouroční kalendář (řešení)

2024 MMXXIV			2025 MMXXV		
Leden 	Únor 	Březen 	Leden 	Únor 	Březen
Duben 	Květen 	Červen 	Duben 	Květen 	Červen
Červenec 	Srpen 	Září 	Červenec 	Srpen 	Září
Říjen 	Listopad 	Prosinec 	Říjen 	Listopad 	Prosinec

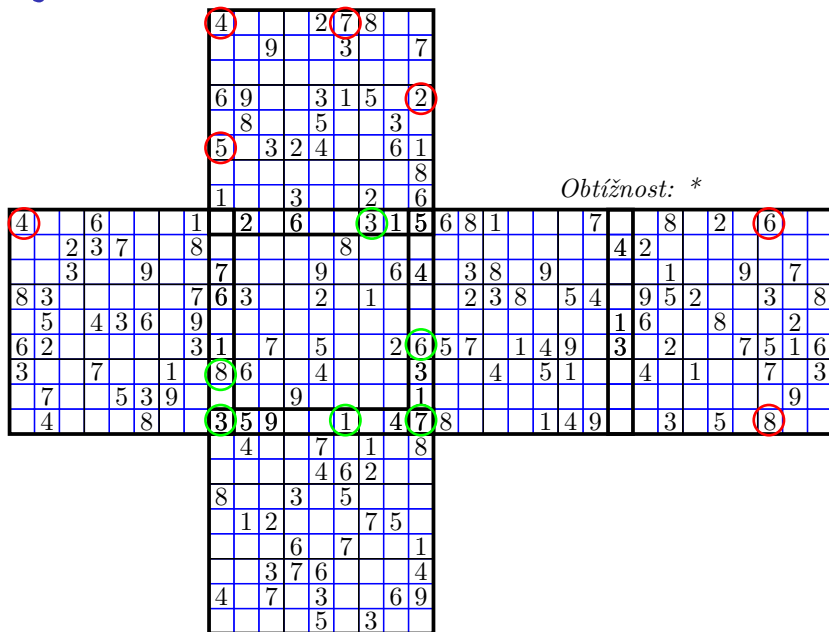
Projekt 4: Sudoku na krychli

- ▶ Šlo spíš o zvědavost programátora, jestli se dá najít 6 sudoku takto propojených.
- ▶ U zadání jsem nepřebral nápovědy, proto jsou na překryvech jakoby chybějící čísla. Ponechal jsem jako zajímavost. Dorazila tehdy únava. . .
- ▶ Zaznačil jsem viděné červeně, neviděné pro hráče pak zeleně.
- ▶ Pro zájemce na bádání oněch 6 sudoku.

Projekt 4: Rozkres

[illegible]

Projekt 4: Zadání

6 zadání bez překryvů

4 _ _ 2 7 8 _ _	4 _ _ 6 _ _ 1 _	_ 2 _ 6 _ _ 3 1 5
_ _ 9 _ _ 3 _ _ 7	_ _ 2 3 7 _ _ 8 _	_ _ _ _ _ 8 _ _ _
_ _ _ _ _ _ _ _	_ _ 3 _ _ 9 _ _ 7	7 _ _ _ 9 _ _ 6 4
6 9 _ _ 3 1 5 _ 2	8 3 _ _ _ _ _ 7 6	6 3 _ _ 2 _ 1 _ _
_ 8 _ _ 5 _ _ 3 _	_ 5 _ 4 3 6 _ 9 _	_ _ _ _ _ _ _ _
5 _ 3 2 4 _ _ 6 1	6 2 _ _ _ _ _ 3 1	1 _ 7 _ 5 _ _ 2 6
_ _ _ _ _ _ _ 8	3 _ _ 7 _ _ 1 _ _	8 6 _ _ 4 _ _ _ 3
1 _ _ 3 _ _ 2 _ 6	_ 7 _ _ 5 3 9 _ _	_ _ _ 9 _ _ _ _ 1
_ 2 _ 6 _ _ _ 1 5	_ 4 _ _ _ 8 _ _ 3	3 5 9 _ _ 1 _ 4 7
5 6 8 1 _ _ _ 7 _	_ _ 8 _ 2 _ 6 _ _	_ 5 9 _ _ _ _ 4 _
_ _ _ _ _ _ _ 4	4 2 _ _ _ _ _ _	_ 4 _ _ 7 _ 1 _ 8
4 _ 3 8 _ 9 _ _ _	_ _ 1 _ _ 9 _ 7 _	_ _ _ _ 4 6 2 _ _
_ _ 2 3 8 _ 5 4 _	_ 9 5 2 _ _ 3 _ 8	8 _ _ 3 _ 5 _ _ _
_ _ _ _ _ _ _ 1	1 6 _ _ 8 _ _ 2 _	_ 1 2 _ _ _ 7 5 _
_ 5 7 _ 1 4 9 _ 3	3 _ 2 _ _ 7 5 1 6	_ _ _ 6 _ 7 _ _ 1
3 _ _ 4 _ 5 1 _ _	_ 4 _ 1 _ _ 7 _ 3	_ _ 3 7 6 _ _ _ 4
1 _ _ _ _ _ _ _	_ _ _ _ _ _ 9 _	4 _ 7 _ 3 _ _ 6 9
7 8 _ _ _ 1 4 9 _	_ _ 3 _ 5 _ 8 _ _	_ _ _ _ 5 _ 3 _ _

Projekt 4: Řešení

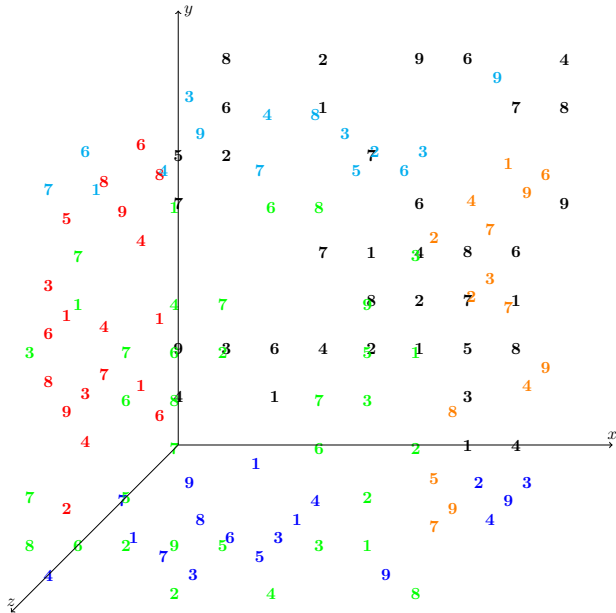
4	8	7	6	2	5	3	1	9	2	8	6	7	4	3	1	5	6	8	1	4	2	3	7	9	5	8	7	2	1	6	3	4
9	1	2	3	7	4	6	8	5	4	6	1	3	8	9	7	2	9	1	7	6	3	8	5	4	2	7	6	3	5	1	8	9
5	6	3	8	1	9	2	4	7	1	3	5	9	2	8	6	4	7	3	8	5	9	2	1	6	3	1	8	4	9	2	7	5
8	3	4	2	9	1	5	7	6	3	4	8	2	7	1	5	9	1	2	3	8	6	5	4	7	9	5	2	1	6	3	4	8
7	5	1	4	3	6	8	9	2	9	5	4	1	6	7	3	8	3	4	5	9	7	6	2	1	6	4	5	8	3	9	2	7
6	2	9	5	8	7	4	3	1	8	7	3	5	9	4	2	6	5	7	2	1	4	9	8	3	8	2	4	9	7	5	1	6
3	9	6	7	4	2	1	5	8	6	1	7	4	5	2	9	3	2	9	4	7	5	1	6	8	4	9	1	6	2	7	5	3
2	7	8	1	5	3	9	6	4	7	2	9	6	3	5	8	1	4	6	9	2	8	7	3	5	1	6	3	7	8	4	9	2
1	4	5	9	6	8	7	2	3	5	9	2	8	1	6	4	7	8	5	6	3	1	4	9	2	7	3	9	5	4	8	6	1

Obtížnost: *

Jistý první pokus o vizualizaci

- ▶ První nesmělý pokus přes TikZ.
- ▶ Rozumné jako rychlý náhled kostky.
- ▶ Dlouhá doba vykreslení, byť se jedná jen o jednu stranu, a neinteraktivní.
- ▶ Do Asymptote jsem nakonec nešel, byť umožňuje vložení 3D grafiky do PDF i vygenerování interaktivní verze na web (JavaScript). Potřeboval jsem ještě větší volnost a programovatelnost.

Vizualizare: TikZ

Co je v pozadí

V linuxu balíky:

- ▶ `sgt-puzzles`, příkaz `sgt-solo`.
- ▶ `qqwing`, příkaz ten stejný. Umí vypsát kroky u řešení: `qqwing --generate 1 --instructions`. Bohužel je tam často odhadování buněk.
- ▶ `gnome-sudoku`, příkaz stejný.
- ▶ `nbsdgames`, příkaz `nbsudoku`.
Tip: `nbsudoku -s 7`.
- ▶ `sudoku`, příkaz stejný.
- ▶ `ksudoku`, příkaz stejný. Umí řadu typů, i 3D.
- ▶ `fltk1.3-games`, příkaz `flsudoku`.

Co je v pozadí – Sugden

- ▶ `https://dlbeer.co.nz/articles/sudoku.html`.
- ▶ Zajímavá úvaha na výpočet obtížnosti.
- ▶ Možnost generovat sudoku při žádném či částečném zaplnění (grid generator).
- ▶ Z vyřešeného sudoku získat zadání (puzzle generator).
- ▶ Ze zadání ještě těžší zadání (harden).
- ▶ Napsáno v C, který se učím.

3 injekce od pana doktora (či sestřičky)

Automatizoval jsem přes Lua a Bash, v C kódu programu Sugen jsem načetl tři generované soubory:

- ▶ Číslo sudoku slouží jako počáteční hodnota PRNG, funkce `srandom`. Pro případ pozdního nového generování jen jednoho sudoku. Nebylo třeba.
- ▶ Pro vytvoření řešení, funkce `choose_grid` jsem zasahoval do pole `grid`. Pomocný soubor má dva sloupce, číslo pole (0–80) a hodnota (1–9). Vzniká soubor s řešením.
- ▶ Pro vytvoření zadání, funkce `harden_puzzle` jsem zasahoval do pole `puzzle`. Pomocný soubor má dva sloupce, číslo pole (0–80) a jeho hodnotu (0 – musí zůstat prázdné, či 1–9). Plus se načte soubor s řešením. Výstupem je soubor se zadáním.
- ▶ Dá se tak řešit i chtěná obtížnost, nebo přes parametr z příkazového řádku.

Upravený Sugén: 1. sudoku, řešení

-----		475196823
-----		896243517
-----		312857469
-----		637415298
-----	--> bez injekce -->	258739146
-----		149682735
-----		561974382
-----		724368951
-----		983521674

Upravený Sugén: 1. sudoku, zadání

475196823		4_5____2_
896243517		8_____
312857469		____8_74__
637415298		__74__2_8
258739146	--> bez injekce -->	2__7_9__6
149682735		1_9__27__
561974382		__19_4____
724368951		_____1
983521674		_8_____6_4

Upravený Sugden: 2. sudoku, řešení

-----	382	-----	382574169
-----	951	-----	951368274
-----	674	-----	674912835
-----			165423798
-----	---	---	438697521
-----			729185643
-----			896231457
-----			513746982
-----			247859316

Upravený Sugden: 2. sudoku, zadání

382574169	000	_____	_____9
951368274	001	_____	__1__827__
674912835	604	_____	6_4____83__
165423798		_____	_6__23____
438697521	---->	_____	----> 4__9__1
729185643		_____	____18__4__
896231457		_____	_96____45__
513746982		_____	_137__9__
247859316		_____	2_____6

Kdy to nelze použít?

U generování tabulky, kdy se překryvy ovlivňují, to se nebere v potaz.

Konkrétně. U olympijských kruhů generujeme např. tabulky v pořadí 1., 2., 5., 4. a 3. Třetí tabulka je problém, kdy se cifry mohou opakovat a nelze ji vygenerovat. Rekurze se jakoby zacyklí: prohledává všechny možnosti, ale nemůže nic najít.

Co je v pozadí – Picat

- ▶ Test celého multi-sudoku nezávisle přes SAT solver.
- ▶ Program není ve standardním linuxovém repozitáři.
- ▶ <http://picat-lang.org/>.
- ▶ <http://www.hakank.org/picat/>
- ▶ Post Mortem: Ale jsou-li jednotlivá sudoku s jedním řešením, bude s jedním řešením i celek. To mě tehdy nenapadlo, že je to zbytečné kontrolovat.

Picat – ukázka

Např. kruhy.pi, část proměnné, je jich 405
($5 \cdot 81$): Nešetřím proměnnými na překryvech.

```
import sat.  
main=>
```

```
Vars=[  
A11,A12,A13,A14,A15,A16,A17,A18,A19,  
[...]  
E91,E92,E93,E94,E95,E96,E97,E98,E99  
],  
Vars :: 1..9,
```

Picat (pokračování)

Řádky, sloupce a bloky.

```
all_different([A11,A12,A13,A14,A15,A16,A17,A18,A19]),  
[...]
```

```
all_different([A11,A21,A31,A41,A51,A61,A71,A81,A91]),  
[...]
```

```
all_different([A11,A12,A13,A21,A22,A23,A31,A32,A33]),  
[...]
```

Picat (pokračování)

Překryvy, rovnost buněk mezi sudoku.

A77#=B11,A78#=B12,A79#=B13,A87#=B21,A88#=B22,
A89#=B23,A97#=B31,A98#=B32,A99#=B33,
B17#=C71,B18#=C72,B19#=C73,B27#=C81,B28#=C82,
B29#=C83,B37#=C91,B38#=C92,B39#=C93,
C77#=D11,C78#=D12,C79#=D13,C87#=D21,C88#=D22,
C89#=D23,C97#=D31,C98#=D32,C99#=D33,
D17#=E71,D18#=E72,D19#=E73,D27#=E81,D28#=E82,
D29#=E83,D37#=E91,D38#=E92,D39#=E93,

Picat (pokračování)

Konkrétní zadání ze souborů, 1. sudoku a další.
Najdi všechna řešení, spočti je.

A13#=4, A17#=5, A18#=1, A21#=3, A25#=1, A26#=8,
A31#=7, A32#=5, A41#=4, A45#=2, A46#=7, A47#=1,
A52#=2, A55#=9, A58#=7, A63#=7, A64#=1, A65#=3,
A69#=5, A78#=5, A79#=2, A84#=2, A85#=5, A89#=1,
A92#=4, A93#=2, A97#=3,
[...]

```
L=findall(Vars,solve(Vars)),  
writeln(L),
```

```
D=count_all(solve(Vars)),  
writeln(D).
```

Picat (spuštění)

```
$ ./picat kruhy
```

Nebo:

```
$ ./picat
```

```
Picat> load("kruhy")
```

```
[...]
```

```
Picat> main
```

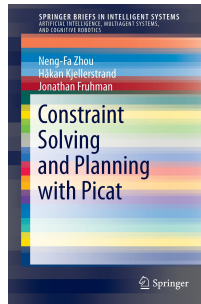
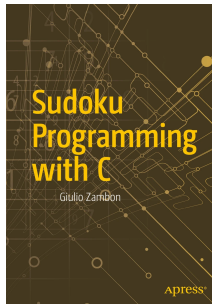
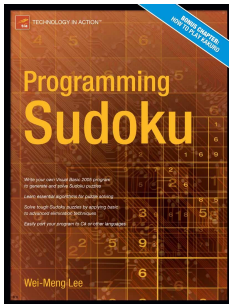
```
[[2,8,4,3,7,9,5,1,6,3,6,9,5,1,8,7,2,4,7,5,1,6,4,2,9,3,8
```

```
1
```

```
Picat> exit
```

Až jsem vše naprogramoval, tak jsem objevil:

- ▶ Wei-Meng Lee: *Programming Sudoku*, Apress Berkeley, 2006. ISBN 978-1-59059-662-3.
- ▶ Giulio Zambon: *Sudoku Programming with C*, Apress Berkeley, 2015. ISBN 978-1-4842-0996-7.
- ▶ Neng-Fa Zhou, Hakan Kjellerstrand, Jonathan Fruhman: *Constraint Solving and Planning with Picat*, Springer, 2015. ISBN 3319258818.

Postřehy a poučení z projektů

- ▶ Únor roku 2025 nemá 29 dní.
- ▶ Chtělo by to různou barvu písma nebo pozadí buněk v řešení pro nápovědní a vyřešená políčka. Byť stejnou barvu využívá řada programů, viz qqwing, nbsudoku, ksudoku či flsudoku, ale i starší L^AT_EXové balíčky sudoku a sudokubundle.
- ▶ Rozkres si udělat na úroveň polí, nikoliv bloků (olympijské kruhy, logo firmy Husqvarna).
- ▶ Brání nám výpočetně něco napojit měsíce pod sebe? A udělat si nějakou formu vizualizace kroků řešení?

Postřehy a poučení z projektů

(Ukládám si vše do TXT)

- ▶ Existuje 3D sudoku $9 \times 9 \times 9$? Lze si udělat nějakou formu 2D a/či 3D vizualizace krychle s ciframi?
- ▶ Lze přejít na řešení sudoku logickými kroky místo rekurze?
- ▶ Zobecnit si omezení kladená na pole (3D sudoku, kalendáře, ale i komplikovanější multi-sudoku s překryvy bloků).

```

kontrola={
    {1, {"l7","l8", "l18","l27", "j2","j3"}},
    {2, {"l7","l8", "l18","l27", "j1"}},
    {3, {"l7","l8", "l18","l27", "j1","j2"}},

    {9, {"j1","j2","j3", "j18","j27", "p2","p3", "j7","j8"}},
    {8, {"j1","j2","j3", "j9", "j18","j27", "p2","p3"}},
    {7, {"j1","j2","j3", "j9","j8", "j18","j27", "p2","p3"}},

    {4, {"j1","j2","j3", "j7","j8","j9"}},
    {5, {"j1","j2","j3", "j4", "j7","j8","j9"}},
    {6, {"j1","j2","j3", "j4","j5", "j7","j8","j9"}},

--
    {18, {"j7","j8", "p2","p3", "j9"}},
    {27, {"j7","j8", "p2","p3", "j9","j18"}},

    {81, {"j9","j18","j27", "j79","j80", "p74","p75", "j72","j63"}},
    {72, {"j9","j18","j27", "j81", "j79","j80", "p74","p75"}},
    {63, {"j9","j18","j27", "j81","j72", "j79","j80", "p74","p75"}},

    {36, {"j9","j18","j27", "j63","j72","j81"}},
    {45, {"j9","j18","j27", "j36", "j63","j72","j81"}},
    {54, {"j9","j18","j27", "j36","j45", "j63","j72","j81"}},

--
    {80, {"p74","p75", "j63","j72", "j81", "j8"}},
    {79, {"p74","p75", "j63","j72", "j81","j80", "j7"}},

    {73, {"j79","j80","j81", "j64","j55", "l79","l80", "j74","j75", "j1"}},
    {74, {"j79","j80","j81", "j73", "j64","j55", "l79","l80", "j2"}},
    {75, {"j79","j80","j81", "j73","j74", "j64","j55", "l79","l80", "j3"}},

    {76, {"j79","j80","j81", "j73","j74","j75", "j4"}},
    {77, {"j79","j80","j81", "j76", "j73","j74","j75", "j5"}},
    {78, {"j79","j80","j81", "j76","j77", "j73","j74","j75", "j6"}},

--
    {64, {"j74","j75", "l79", "l80", "j73", "j72"}},
    {55, {"j74","j75", "l79", "l80", "j73","j64", "j63"}},

    {10, {"j73","j64","j55", "j1", "l7","l8", "j2","j3", "j18"}},
    {19, {"j73","j64","j55", "j1","j10", "l7","l8", "j2","j3", "j27"}},

    {28, {"j1","j10","j19", "j55","j64","j73", "j36"}},
    {37, {"j1","j10","j19", "j28", "j55","j64","j73", "j45"}},
    {46, {"j1","j10","j19", "j28","j37", "j55","j64","j73", "j54"}},
}

```

```
kontrola={
  {1, {"l7","l8", "l18","l27", "j2","j3"}},
  {2, {"l7","l8", "l18","l27", "j1"}},
  {3, {"l7","l8", "l18","l27", "j1","j2"}},
```

```

  {9, {"j1","j2","j3", "j18","j27", "p2","p3"}},
  {8, {"j1","j2","j3", "j9", "j18","j27", "p2","p3"}},
  {7, {"j1","j2","j3", "j9","j8", "j18","j27", "p2","p3"}},
```

```

  {4, {"j1","j2","j3", "j7","j8"}},
  {5, {"j1","j2","j3", "j4", "j7"}},
  {6, {"j1","j2","j3", "j4","j5", "j7"}},
```

```
--
  {18, {"j7","j8", "p2","p3", "j7","j8"}},
  {27, {"j7","j8", "p2","p3", "j7","j8"}},
```

```

  {81, {"j9","j18","j27"}},
  {72, {"j9","j18"}},
  {63, {"j9","j18"}},
```

```

  {36, {"j9","j18"}},
  {45, {"j9","j18"}},
```

```
--
```

**Vyčerpán jsem práce
zastavil, ale něco
se stalo ...**

```

    "j74","j75", "j1"}},
    "j2"}},
    "j3"}},
```

```

    "j4"}},
    "j5"}},
    "j6"}},
```

```

    "j72"}},
    "j63"}},
```

```

    "l7","l8", "j2","j3", "j18"}},
    "l7","l8", "j2","j3", "j27"}},
```

```

    "j55","j64","j73", "j36"}},
    "j55","j64","j73", "j45"}},
    "j19", "j28","j37", "j55","j64","j73", "j54"}},
```

Sudoku s překryvy

aneb

Když si soubor s úkoly
až někdy-či-raději-neřešit-vůbec.txt
omylem pojmenujete jako dodělat.txt.

Sudoku

aneb

Pro starší a pokročilejší!
někdy-či-raději-přesně-vůbec.txt
omylem pojmenovaný jako dodělat.txt.

0 logických technikách — Dedukce

Hráčské strategie:

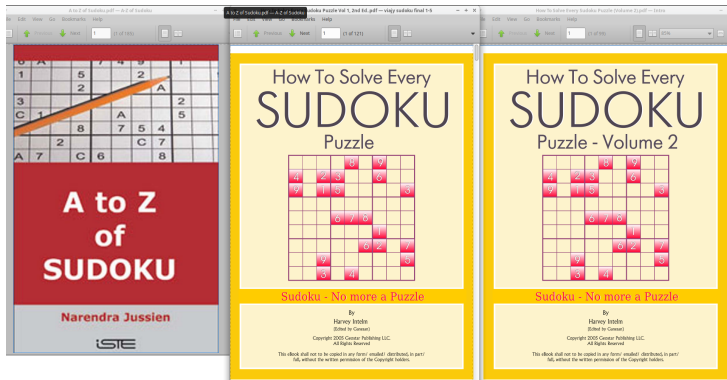
https://www.sudokuwiki.org/Strategy_Families. Autor řeší Killer Sudoku, nyní mu řešitel řeší cca 50 %.

Žádná tabulka není samostatně řešitelná, strategie doplnění cifry v překryvech, zde je ukázka (7, 8 a 9 v prvním řádku překryvu).

[illegible]

Knihy popisující hráčské strategie

- ▶ A to Z of Sudoku.
- ▶ How to Solve Every Sudoku Puzzle, Vol. 1.
- ▶ How to Solve Every Sudoku Puzzle, Vol. 2.

Programy zohledňující strategie

- ▶ V linuxovém repozitáři balík qqwing.
- ▶ GitHub, C#:
<https://github.com/SunnieShine/Sudoku>
- ▶ GitHub, Rust:
<https://github.com/feadoor/rustdoku>
- ▶ GitHub, C++:
<https://github.com/rafaelfassi/l2sg>
- ▶ Github, C++, GUI: <https://github.com/rankinc/sudoku-savant>

Program sudoku (GitHub: KyleGough)

- ▶ Zdroj:
`https://github.com/KyleGough/sudoku`
- ▶ Upravil jsem si z CLI na modul v Pythonu.
- ▶ Neužívám strategie Unique Rectangle a BUG, jak jsou to v kombinovaném sudoku nepraktické metody.
- ▶ V některých případech zobrazuje nedořešené sudoku transponovaně. Ale takové sudoku stejně vyřazují, tak to nevadí.

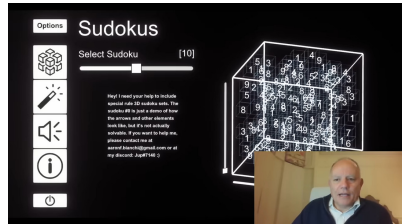
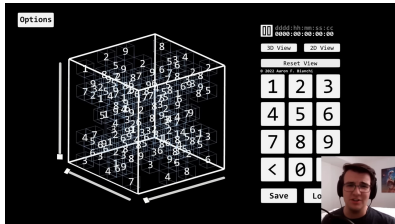
3D sudoku: 2 známé hry a ukázky řešení

Actual 3D Sudoku (itch.io).

www.youtube.com/watch?v=80PT0uD62Gw

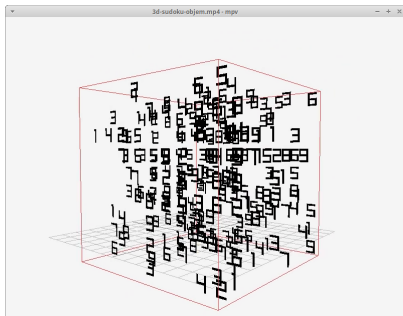
3D Sudoku ... Solved!

www.youtube.com/watch?v=cmvpFxLANoQ

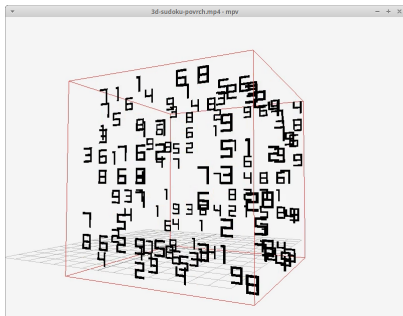

C+Raylib+ffmpeg

Ukázky, obojí je zadání.

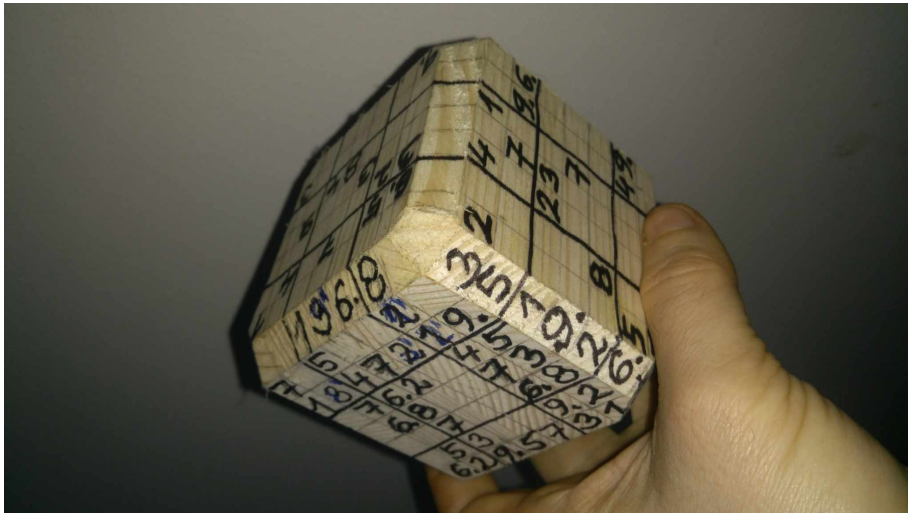

3D sudoku objemové

3D sudoku povrchové

Kostka ze dřeva

Sazba: zadání

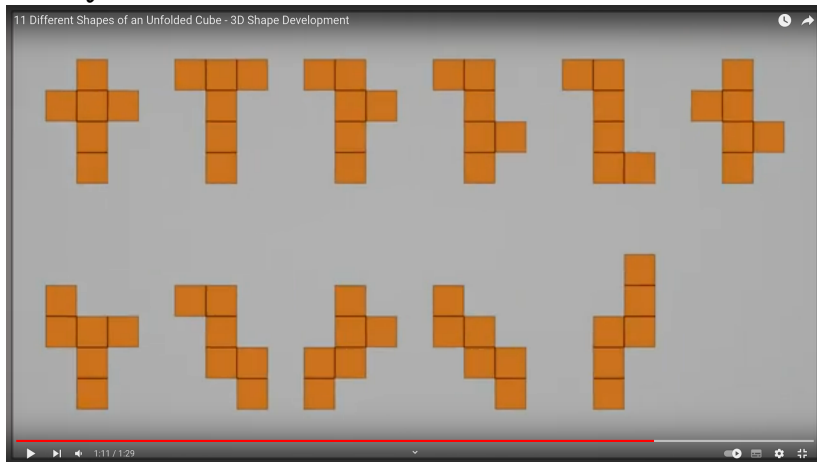
[illegible]

Sazba: řešení

[illegible]

11 tvarů rozbalení krychle

www.youtube.com/watch?v=t1aQuZ7YD4M

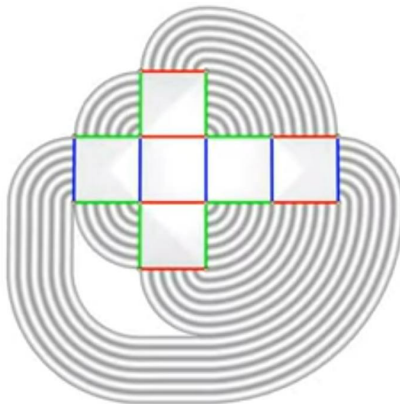
Pomocné čáry: inspirace

Unfolding a Cube

youtube.com is now full screen

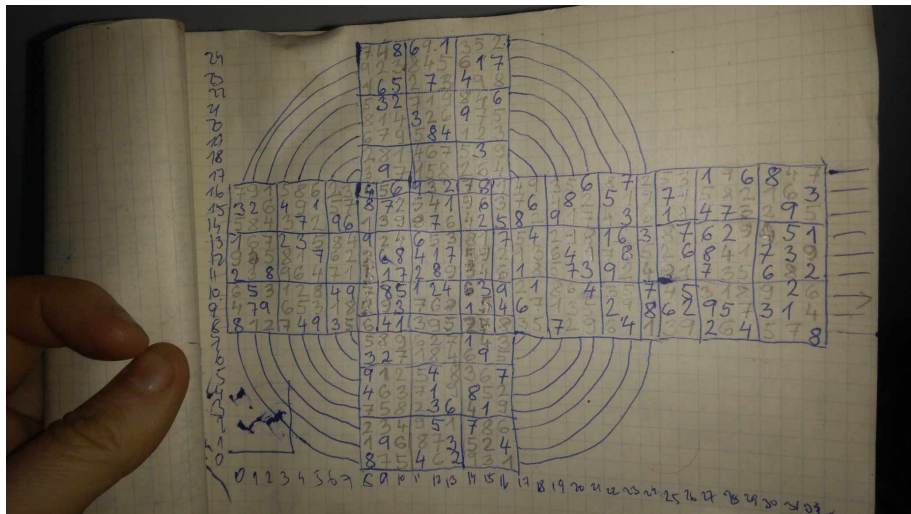
Exit Full Screen (Esc)

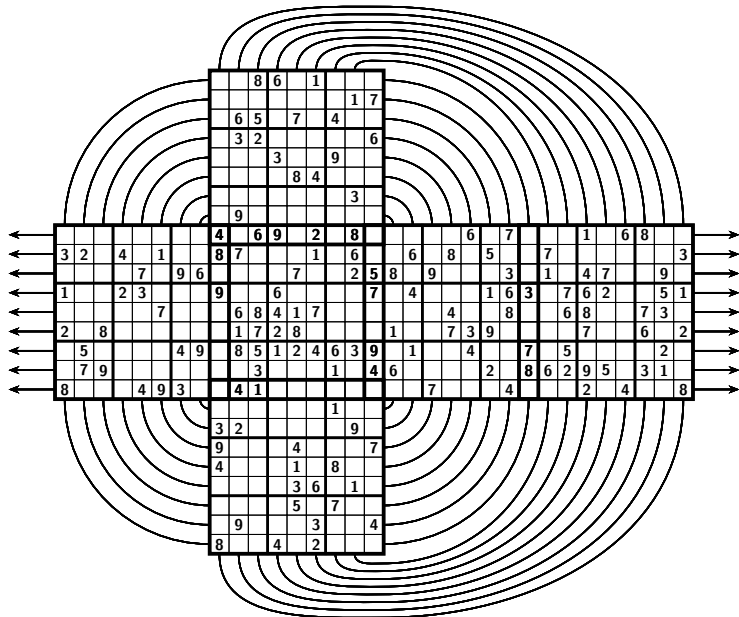
0:14 / 0:14

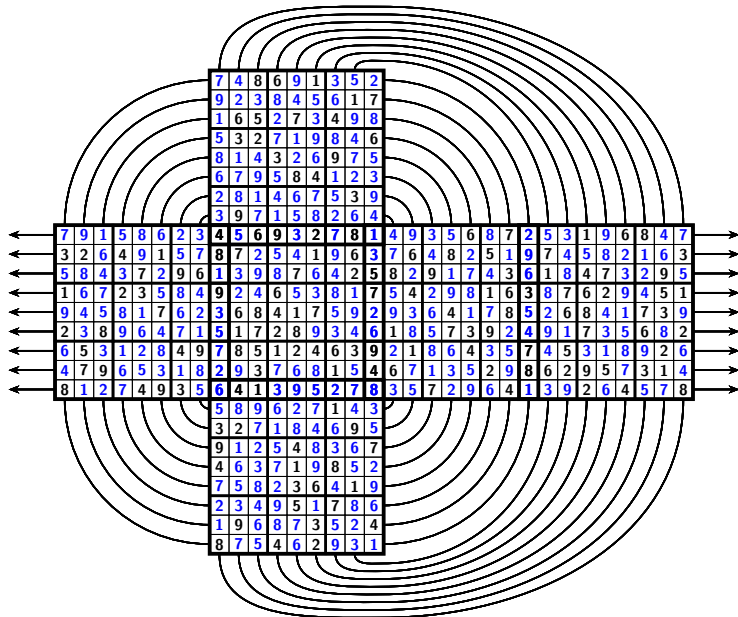
Pomocné čáry: rozkres na papíře

Sazba s čarami: zadání

Sazba s čarami: řešení

Dvouroční kalendář: několik kol

- ▶ Všechny měsíce jsou napojené pod sebou.
- ▶ Původní nápad byl mít panáčka, který nosí cifry, Sokoban a Atomix. Kvůli rychlosti jen prosté řešení krok za krokem.
- ▶ Je obvykle potřeba dvou či tří kol k vyřešení. Nápad na kola je z boxu (s chodící slečnou s cifrou).
- ▶ Zobrazení logického kroku. Program sudoku od uživatele KyleGough. Byla by možnost získat i nápovědy v krocích, obtížnost sudoku ap.
- ▶ Skrz velký počet sudoku: přeprogramoval jsem jeho program jako modul. Z příkazového řádku to byla cca vteřina na jednu buňku, nyní jich bylo přes 50 tisíc.
- ▶ Neužívám dvě metody (Unique Rectangles a Bivalue Universal Grave nebo-li Uniqueness Technique), na přechodech nelze zajistit chtěné řešení.

Sudoku žebřík: nápad

- ▶ Idea vzešla z olympijských kruhů pro bulletin ČStS, které ve fázi výběru měly víc kol.

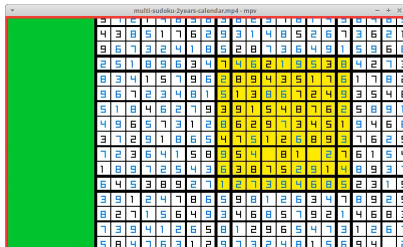
- ▶ Náznak situace, X nevyřešené, O vyřešené:

X	X	X				0	0	0				0	0	0				
	X	X							-->		X	X			-->		0	0

- ▶ Takové fiktivní multi-sudoku má dvě kola. Je to dané tím, že překryvy jsou vyřešené později, dané sudoku se kompletně vyřešit zatím nedá.
- ▶ Ze začátku jsem sudoku bral nezávisle v každém kole. Aktuálně zohledňuji dříve vyřešené tabulky.

C+Raylib+ffmpeg

Ukázky.

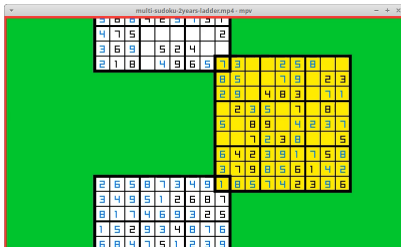
The screenshot shows a window titled "multi-sudoku 2years-calendar.mpg4 . mpg". It displays a 10x10 grid of numbers, representing a calendar. The numbers are arranged in a grid that is 10 rows high and 10 columns wide. The numbers are colored in various colors (blue, yellow, green, red) and are arranged in a grid that is 10 rows high and 10 columns wide. The numbers are arranged in a grid that is 10 rows high and 10 columns wide.

Solo Candidate: Set cell (4,7) to 6

Year: 2024 Day in Week: Tuesday Step: 55451 of 57727
Month: 5 Week in Total: 21 Empty cell: 27238 of 28296
Day: 21 Week in Year: 21 Finished cells: 95.261 %

Round 2

Kalendář

The screenshot shows a window titled "multi-sudoku 2years-ladder.mpg4 . mpg". It displays a 10x10 grid of numbers, representing a ladder. The numbers are arranged in a grid that is 10 rows high and 10 columns wide. The numbers are colored in various colors (blue, yellow, green, red) and are arranged in a grid that is 10 rows high and 10 columns wide. The numbers are arranged in a grid that is 10 rows high and 10 columns wide.

Solo Candidate: Set cell (3,3) to 6

Year: 2024 Day in Week: Tuesday Step: 11934 of 13483
Month: 4 Week in Total: 18 Empty cell: 5132 of 5868
Day: 30 Week in Year: 18 Finished cells: 87.451 %

Round 88

Žebřík

Jednoroční kalendář – jedno kolo

- ▶ Je to opak žebříku, byť máme překryvy, každé sudoku je samostatně řešitelné.
- ▶ Příprava tiskových podkladů: zadání, řešení a kalendář s popisky.
- ▶ Přes zásah do zdrojového kódu lze mít víc kol.

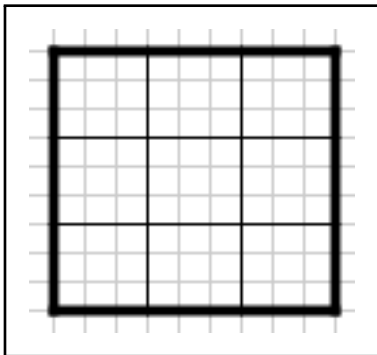
Zobecnění

Nepodařilo se mi najít obecnou metodu pro všechny případy, zkusil jsem rekurzi do šířky i rozložení přesahů dle náročnosti (vždy jsem našel protipříklad, na kterém to nefungovalo).

Mezníky byly následující.

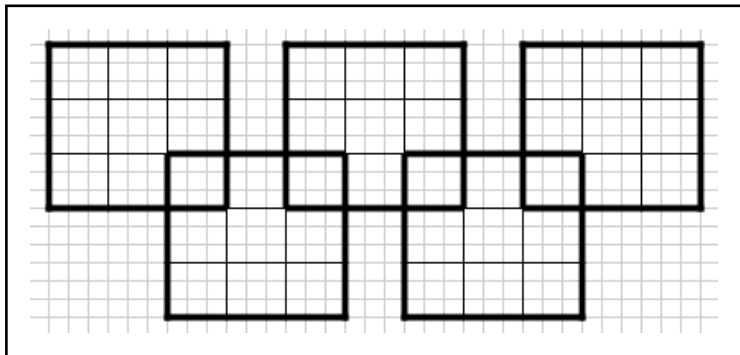
Level 0: Hello, world of sudokus!

Klasické sudoku bez překryvu. Rekurze + zpětné vyhledávání.

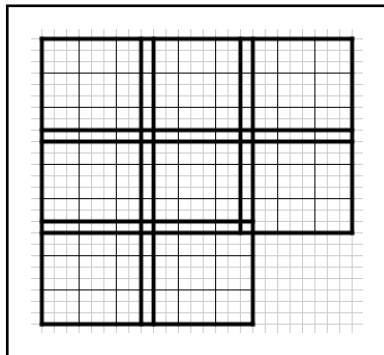
Level 1: Hello, world of multi-sudokus!

Olympijské kruhy (řešeno přes udání pořadí tabulek bez obecnější kontroly).

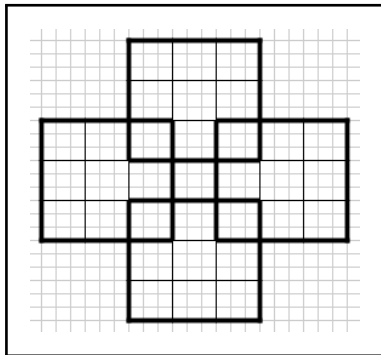
Level 2: Hello, biennial calendars!

Kalendář (řešeno přes zohlednění náročnosti překryvů pomocí běžné rekurze).

Level 3: Hello, oh man, there is a loop!

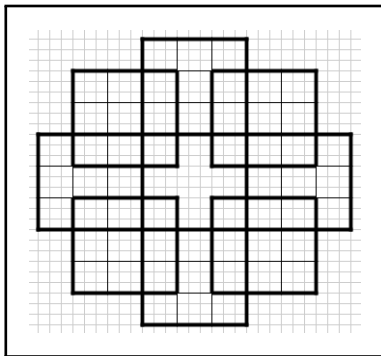
Jednoduché či malé sudoku s cyklem. Lze ještě řešit rekurzí.

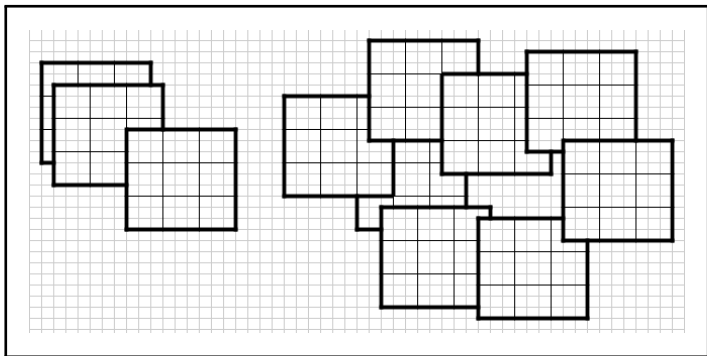
Level 4: Božíčku, co to je?

Kombinované sudoku s cyklem, Gattai 8 Sudoku
(přes počet překryvů pomocí metody stínů /
indexace kandidátů).

Level 5: To nedávám, člověče!

Tabulky náhodně přes sebe (když obsahují cyklus přesahy sestupně všechny, jinak jen do velikosti tří). Při rovnosti od tabulek s největším počtem přesahů sestupně. Analyzovat nedotýkající se každé kombinované sudoku samostatně. **Co je cyklus?**

Ukázka: strana zadání

Sudoku 1

		3		9				
		2		7	5	8		
		7	3	8		1		
2			4					
	8	6						4
1							9	
7				4				5
9		8	2			7		
							3	2

Ukázka: strana řešení

Sudoku 1

		3		9				
		2		7	5	8		
		7	3	8		1		
2			4					
	8	6						4
1							9	
7				4				5
9		8	2			7		
						3	2	

8	1	3	6	9	2	4	5	7
4	9	2	1	7	5	8	6	3
5	6	7	3	8	4	1	2	9
2	5	9	4	6	1	3	7	8
3	8	6	7	2	9	5	1	4
1	7	4	5	3	8	2	9	6
7	2	1	9	4	3	6	8	5
9	3	8	2	5	6	7	4	1
6	4	5	8	1	7	9	3	2

Logical steps: **Move 1** Solo Candidate: Set cell (3,7) to 1. **Move 2** Hidden Candidate: Set cell (1,5) to 3 as only candidate in column. **Move 3** Hidden Candidate: Set cell (1,1) to 8 as only candidate in column. **Move 4** Hidden Candidate: Set cell (2,7) to 2 as only candidate in column. **Move 5** Hidden Candidate: Set cell (3,4) to 9 as only candidate in column. **Move 6** Hidden Candidate: Set cell (2,8) to 3 as only candidate in sector. **Move 7** Hidden Candidate: Set cell (6,7) to 3 as only candidate in sector. **Move 8** Hidden Candidate: Set cell (9,2) to 3 as only candidate in sector. **Move 9** Hidden Candidate: Set cell (8,7) to 8 as only candidate in sector. **Move 10** Hidden Candidate: Set cell (2,2) to 9 as only candidate in row. **Move 11** Hidden Candidate: Set cell (9,3) to 9 as only candidate in row. **Move 12** Hidden Candidate: Set cell (8,8) to 4 as only candidate in row. **Move 13** Hidden Candidate: Set cell (5,8) to 5 as only candidate in row. **Move 14** Solo Candidate: Set cell (8,2) to 6. **Move 15** Solo Candidate: Set cell (9,1) to 7. **Move 16** Solo Candidate: Set cell (1,2) to 4. **Move 17** Solo Candidate: Set cell (4,2) to 1. **Move 18** Solo Candidate: Set cell (4,1) to 6. **Move 19** Solo Candidate: Set cell (4,7) to 9. **Move 20** Solo Candidate: Set cell (7,7) to 6. **Move 21** Solo Candidate: Set cell (7,9) to 9. **Move 22** Solo Candidate: Set cell (9,8) to 1. **Move 23** Solo Candidate: Set cell (6,8) to 6. **Move 24** Solo Candidate: Set cell (5,9) to 1. **Move 25** Solo Candidate: Set cell (5,5) to 2. **Move 26** Solo Candidate: Set cell (7,5) to 5. **Move 27** Solo Candidate: Set cell (4,5) to 7. **Move 28** Solo Candidate: Set cell (4,9) to 8. **Move 29** Solo Candidate: Set cell (6,6) to 8. **Move 30** Solo Candidate: Set cell (6,9) to 7. **Move 31** Solo Candidate: Set cell (7,4) to 3. **Move 32** Solo Candidate: Set cell (7,6) to 2. **Move 33** Solo Candidate: Set cell (8,5) to 1. **Move 34** Solo Candidate: Set cell (9,6) to 6. **Move 35** Solo Candidate: Set cell (4,6) to 5. **Move 36** Solo Candidate: Set cell (5,4) to 6. **Move 37** Solo Candidate: Set cell (5,6) to 3. **Move 38** Solo Candidate: Set cell (6,4) to 1. **Move 39** Solo Candidate: Set cell (6,5) to 9. **Move 40** Solo Candidate: Set cell (7,1) to 4. **Move 41** Solo Candidate: Set cell (8,4) to 7. **Move 42** Solo Candidate: Set cell (9,4) to 8. **Move 43** Solo Candidate: Set cell (2,4) to 5. **Move 44** Solo Candidate: Set cell (3,6) to 4. **Move 45** Solo Candidate: Set cell (3,9) to 5. **Move 46** Solo Candidate: Set cell (6,1) to 2. **Move 47** Solo Candidate: Set cell (6,3) to 4. **Move 48** Solo Candidate: Set cell (8,1) to 5. **Move 49** Solo Candidate: Set cell (8,3) to 2. **Move 50** Solo Candidate: Set cell (1,9) to 6. **Move 51** Solo Candidate: Set cell (2,1) to 1. **Move 52** Solo Candidate: Set cell (2,3) to 6. **Move 53** Solo Candidate: Set cell (2,6) to 7. **Move 54** Solo Candidate: Set cell (2,9) to 4. **Move 55** Solo Candidate: Set cell (1,3) to 5.

Ukázka zadání: všechny pokupě

[illegible]

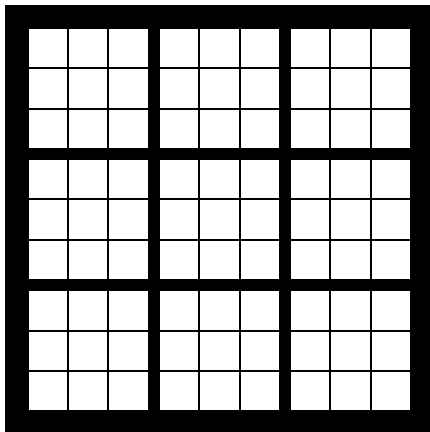
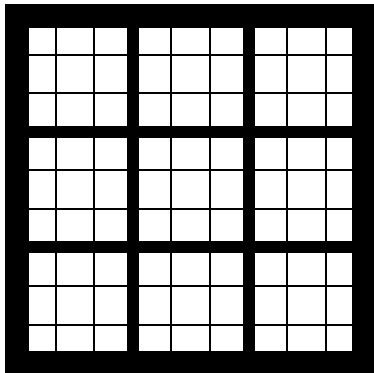
Ukázka řešení: všechny pokupě

8136924157459318269814325759621483196482575246183918624357	Sudoku: 1+
49217586331825669741219573682693417852977364184923557632857149	Year: 2024
56738412926847153578629413457589264712558936987512457931862	Month: January
25949613789236657411396628475812437692188643785182394967892654113	From Day: 1
3867295147318956245737189699378521476355218947461835245318976	Week: 1
1745338296514723998765941324719655385371942623755498163479285	
72194386956346982176332895146231985734586971231596748747592631	
9382256741675234892471568378445264916829263475518266983917446528	
645817933289141635878143672915886734295543176896634721526183794	Sudoku: 8+
789253146149358787234017568249135678429613512869937419567832	Year: 2024
12394687537286714978825143762549813685879247312596837942615	Month: January
5187426939156728498251376985214734115286974129385682319457	From Day: 8
3971654284219356725369481436782956937481258641479374256981	Week: 2
264398951756428399163748952574396187216945336957842195478326	
871524396786514233495826178239661545861237923841637411835269	
9368781254665372918176942356774288391374528634752189687215453	
4522639781233497565217389439185735982798354187936354253694178	Sudoku: 15+
319847256893752418392475681247359842153769412583789125643	Year: 2024
86715293475122683947856613257396841335467892538479661468397952	Month: January
2814756933167584921834967551842967673195247681937462589946731	From Day: 15
593328641719984623156972174283426719857869142334625817914127351294	Week: 3
74639182542913368733456821976855321462373789157629148367587826	
638914157266153497821149536876351249841755263938411275691458327	
12576834937681524756319289576413329384615676158329472319865	
97452331685429771639982875411249385675613929284275769318355762419	Sudoku: 22+
28517649312846977587719423636815794281456993488123495619834572	Year: 2024
613984225769135842441356897995246813942871569931855274227159386	Month: January
1586332749234617758129436367519932467818123946755483126978243651	From Day: 22
39747185268795623146571729838276691574756621899369478125414986723	Week: 4
462745933814678336297386512467658123963578421729556843625271894	
83941416757132949862847713594118755263891574236597481153627948	
5463978925865145975896384125669578129743576854624359774318265	
72186599349657823134529768873612495478623191784356286495137	Sudoku: 29+
693124578231945672831695441983527368129347583126979493127568	Year: 2024
4589376215723486495684731263597481391457862469597831457833649	Month: January
5394817621835947619283547478149335621897564395677142819642375	From Day: 29
84657139369487152456771893542677189356487213624897534596782216	Week: 5
17263938457461623309873954126921583347643321598784233519672513489	
9172483353419257849273568137589624532169879836421534789621	
265319781475861923614892756872699317765892923413592687761254893	
38475621988274361587716824399263441755829773441562557718344928361754	Sudoku: 36+
916823345771495682312894367513897246148259378139942566133457892	Year: 2024
57214983635812479643457128472569913759186824993256817454892163	Month: February
495312678612577385546191281473563982357641485527693896614275	From Day: 5
72896534157429338625933184795162836453681792596931784527389916	Week: 6
63148759263557894414927783563349851276612499838768495521667529438	
26359178842619573887651529447253996819844623785177983462966143587	
147638929578634192514899763539618472366757841962474751382725649	
859724416339128756496672358168724439945771933268344162975774986321	Sudoku: 43+
1279638458234697718294567392185476786124539796833514281345976	Year: 2024
42687892537892325678923456789234	

Dva typografické postřehy

- ▶ Velikost stránky PDF v1.8 může být až 15 kilometrů. Omezení je na straně $\text{T}_{\text{E}}\text{X}$ u, cca 5,5 metru na délku a výšku. Ke změně v nejbližší době nedojde (Hans Hagen).
  - ▶ Obcházíme případným zmenšováním při sazbě a pak rozložením stránky a zvětšením před tiskem.
  - ▶ Nebo se nabízí co rok, tak jedna strana PDF.
  - ▶ Nebo užít Metapost s výstupem do PostScriptu?
- ▶ Při experimentech si musíme dát pozor na sílu linek, které zasahují do buněk sudoku. Při požadavku buňky 1 cm na 1 cm musíme sílu linek vzít v úvahu.

Ukázka: prázdný mustr

Ukázka: zadání sudoku

		3		9				
		2		7	5	8		
		7	3	8		1		
2			4					
	8	6						4
1							9	
7				4				5
9		8	2			7		
							3	2

		3		9				
		2		7	5	8		
		7	3	8		1		
2			4					
	8	6						4
1							9	
7				4				5
9		8	2			7		
							3	2

Ukázka: řešení sudoku

8	1	3	6	9	2	4	5	7
4	9	2	1	7	5	8	6	3
5	6	7	3	8	4	1	2	9
2	5	9	4	6	1	3	7	8
3	8	6	7	2	9	5	1	4
1	7	4	5	3	8	2	9	6
7	2	1	9	4	3	6	8	5
9	3	8	2	5	6	7	4	1
6	4	5	8	1	7	9	3	2

8	1	3	6	9	2	4	5	7
4	9	2	1	7	5	8	6	3
5	6	7	3	8	4	1	2	9
2	5	9	4	6	1	3	7	8
3	8	6	7	2	9	5	1	4
1	7	4	5	3	8	2	9	6
7	2	1	9	4	3	6	8	5
9	3	8	2	5	6	7	4	1
6	4	5	8	1	7	9	3	2

Domácí úkol pro ty, kteří vydrželi poslouchat až sem

- ▶ Umíme si vysázet takové sudoku, když je samostatné?
- ▶ Co vše potřebujeme upravit a rozšířit, abychom mohli sázet multi-sudoku se zajištěnou velikostí buňky, např. zmíněný kalendář?

**Pájo, proč všechny
ty experimenty?**

**Proč to rozebírání až
na matičky a šroubky?**

Sudoku s překryvy

aneb

Jaký by mohl být
vrchol sudoku pro programátora?

Sudoku s překrývajícími

Těžší a řešené party
Jaky by mohl být
vrchol sudoku pro programátora?

Osnova

- ▶ Největší (kombinované) sudoku.
- ▶ Sudoku expert Jan Novotný.
- ▶ Symetrie.

Práce od 14. února 2024 dál.

Co by mohl být vrchol sudoku s překryvy?

- ▶ Kategorie jsou tam maximum lidí současně řešících sudoku (přes 3 tisíce) a největší sudoku (100 na 100), to už ale vím, že se dá řešit v tisících na tisíce. Tedy zůstává 3. kategorie:
- ▶ Guinnessova kniha rekordů:
Largest multi-sudoku puzzle (280).
- ▶ <https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/386582-largest-multi-sudoku>
- ▶ Dal by se uvážít kalendář, 365/366 dní.
- ▶ Případně bez nedělí, mínus cca 52 dní.
- ▶ Případně kalendář školního/akademického roku, mínus 62 dní července a srpna. Atd.

Oficiální současný rekord

Largest multi-sudoku puzzle

WHO

DWANGO CO., LTD., WAKARA CO., LTD.,
SUGAKUBUNKA CO., LTD.,
TIMEINTERMEDIA, INC.

WHAT

280 TOTAL NUMBER

WHERE

JAPAN (CHOFU)

WHEN

07 OCTOBER 2018

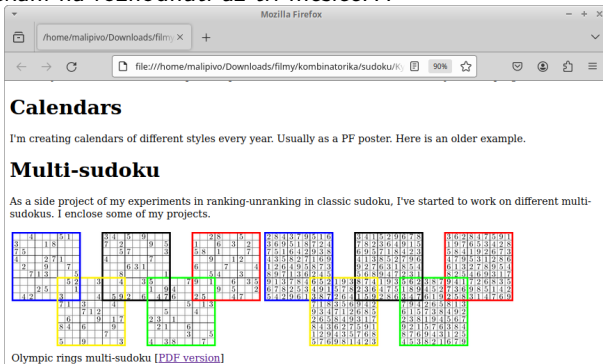

The largest multi-sudoku puzzle consists of 280 sudoku grids and was achieved by Timeintermedia, Inc., Sugakubunka Co., Ltd., Wakara Co., Ltd. and Dwango Co., Ltd. (all Japan) in Chofu, Tokyo, Japan, on 7 October 2018.

The attempt was taken place as a part of a math event called MATH POWER since 2016.

Polovina února

- ▶ Příprava webové stránky,
<http://195.178.93.92:48082/multi-sudoku-striz/>.
- ▶ Založení FB skupiny,
<https://www.facebook.com/groups/399904685914242>.
- ▶ Vyplnění a odeslání přihlášky,
<https://www.guinnessworldrecords.com/>.
- ▶ Navíc, tehdy jsem byl shodou okolností 6 týdnů bez internetu.
- ▶ Čekání na rozhodnutí až tři měsíce...

Jaké jsou časové nároky na vyřešení sudoku?

- ▶ U klasického sudoku se počítá 15–45 minut.
- ▶ U těžších variant se počítá nad 60 minut.
- ▶ U Samurai Sudoku / Quintuplet Sudoku, 5 tabulek:
  - ▶ Expert, 15–40 minut
(www.youtube.com/watch?v=LEpobQHVVig),
  - ▶ nadprůměrný hráč, Sudoku Instructor (YouTube), 50 minut až 2 hodiny 15 minut,
  - ▶ běžný hráč, 2 hodiny 20 minut
(www.youtube.com/watch?v=DrFw1B9j9jo).
- ▶ U cca 281–299 tabulek tedy počítat na vyřešení řádově 150 člověkohodin. Tedy při jen 30 lidech to je 5 hodin na osobu!

Hrubé srovnání

- ▶ Jak je pro sportovce olympiáda,
- ▶ či pro vědce a spisovatele Nobelova cena,
- ▶ či pro matematiky Fieldsova či Abelova cena,
- ▶ pro umělce Oskar, ap.,
- ▶ pro programátory to je Turingova cena, nebo tedy. . .

**OFFICIAL
ATTEMPT**

Úplné podklady

Dorazily podrobné instrukce (Application Reference: 240213141915Imp), pro zájemce jsou ke stažení z:

- ▶ <http://195.178.93.92:48082/sklad/multi-sudoku-official-document.pdf>
- ▶ http://195.178.93.92:48082/sklad/multi-sudoku-official-Guide-to-your-evidence-2022_tcm25-486431.pdf

Není potřeba arbitr/přizvaný oficiální dohled nad akcí (to by stálo čtvrt miliónu korun, 10000 usd/eur).

Jeden z těch dní v životě, kdy si uvědomíte, že by to snad i šlo. Tedy dobrá zpráva je, že přihláška byla přijata, a že rekord je teoreticky překonatelný, ale...

Přihláška z 13. 2. 2024 přijata 5. 3. 2024

- ▶ Kombinované sudoku musí být symetrické. Nezávislá kontrola expertem na sudoku.
- ▶ Celek musí mít jedno řešení. Nezávislá kontrola.
- ▶ Řešení tabulek musí být různé (neuvádí specificky rotaci a zrcadlení, ale ty zahrnu). Suffix Tree?
- ▶ Lze užít klasické sudoku, i kombinace variant sudoku, pokud to dovolují překryvy.
- ▶ Tabulky musí být uznány organizací zabývající se sudoku, či musí být publikovány (ISBN).
- ▶ Dva nezávislé dohledy nad veřejnou událostí. Mohou být čtyři hodiny, čtyři hodiny přestávka.
- ▶ Lze užít sudoku od Kyle Gougha (bez licence)?
- ▶ Doporučují dokládat publikace kolem akce.

Komunikace se sudoku expertem

- ▶ Kontakt přes spolužáka z vysoké: Jan Novotný z Brna (mistr světa v sudoku, tvůrce soutěžních sudoku, včetně kombinovaného sudoku).
- ▶ Upozornil mě, že tabulky nemohou být řešitelné samy o sobě, to by kombinované sudoku nedávalo smysl. V tom je jádro celého rekordu: tým lidí musí přijít na to, které tabulky lze prvně vyřešit, které až následně.
- ▶ Doporučil zkusit spojit síly s HALAS (Hráčská asociace logických her a sudoku), VIDA! v Brně či zkusit termín 9. 9. (Mezinárodní den sudoku).
- ▶ Přes HALAS mě oslovil Matúš Demiger (worldpuzzle.org), že plánují pokořit tento rekord na Slovensku (2025 či 2026), ať si nekonkurujeme.
- ▶ Jan Novotný mě upozornil, že zadání tabulek by ideálně měly splňovat symetrii.

Řešili jsme

- ▶ Nutnost nemít každou tabulku řešitelnou samostatně. To je princip kombinovaného sudoku.
- ▶ Ideálně zadání tabulek mít symetrické. Otázka estetiky versus náhodnosti.
- ▶ Formát: papírová forma, vpichování čísel do korku/kartonu, nebo elektronická forma?
- ▶ Možnost přidání „upřesnění“ (podmínek nepotřebných pro řešení).
- ▶ Kdy? Tip: 9. 9. na Mezinárodní den sudoku. Versus mé narozeniny.
- ▶ Kde? Tip: Vida! centrum v Brně. Versus mé rodiště.
- ▶ Kdo bude hrát? Tip: oslovit sdružení HALAS.

Rešerše

- ▶ https://en.wikipedia.org/wiki/Mathematics_of_Sudoku
- ▶ <http://www.afjarvis.org.uk/sudoku/>
- ▶ https://kids.kiddle.co/Mathematics_of_Sudoku#Fixed_points_and_Burnside.27s_lemma
- ▶ <http://forum.enjoysudoku.com/about-red-ed-s-sudoku-symmetry-group-t652.html>
- ▶ <http://forum.enjoysudoku.com/about-red-ed-s-sudoku-symmetry-group-t652.html>

26+1 symetrií, 1/3

Fixed points and Burnside's lemma

The set of equivalent grids which can be reached using these operations (excluding relabeling) forms an orbit of grids under the action of the rearrangement group. The number of essentially different solutions is then the number of orbits, which can be computed using Burnside's lemma. The Burnside fixed points are grids that either do not change under the rearrangement operation or only differ by relabeling. To simplify the calculation the elements of the rearrangement group are sorted into conjugacy classes, whose elements all have the same number of fixed points. It turns out only 27 of the 275 conjugacy classes of the rearrangement group have fixed points; these conjugacy classes represent the different types of symmetry (self-similarity or automorphism) that can be found in completed sudoku grids. Using this technique, Ed Russell and Frazer Jarvis were the first to compute the number of essentially different sudoku solutions as **5,472,730,538**.

Conjugacy classes of the rearrangement group with fixed points ("automorphisms" and their prevalence)

Name or composition	Code	Class Id.	Class size	Cell cycles	O	F	Number of fixed grids (up to relabeling), per element	Number of fixed grids, per element	Number of fixed grids (up to relabeling), whole class	Number of fixed grids, whole class
Identity	e	1	1		1	81	18,383,222,420,692,992	6,670,903,752,021,072,936,960	18,383,222,420,692,992	6,670,903,752,021,072,936,960
Mini Rows (MR)	ccc	8	16	27×3	3	0	107,495,424	39,007,939,461,120	1,719,926,784	624,127,031,377,920
2 MR, 1 MD	ccc c	7	96	27×3	3	0	21,233,664	7,705,271,992,320	2,038,431,744	739,706,111,262,720
1 MR, 2 MD	ccc cc	9	192	27×3	3	0	4,204,224	1,525,628,805,120	807,211,008	292,920,730,583,040
Mini Diagonals (MD)	ccc ccc	10	64	27×3	3	0	2,508,084	910,133,521,920	160,517,376	58,248,545,402,880
Jumping Rows (JR)	C	25	144	27×3	3	0	14,837,760	5,384,326,348,800	2,136,637,440	775,342,994,227,200
2 JR, 1 GR	C c	28	864	27×3	3	0	2,085,120	756,648,345,600	1,801,543,680	653,744,170,598,400
1 JR, 2 GR	C cc	30	1,728	27×3	3	0	294,912	107,017,666,560	509,607,936	184,926,527,815,680
Gliding Rows (GR)	C ccc	32	1,152	27×3	3	0	6,342,480	2,301,559,142,400	7,306,536,960	2,651,396,132,044,800
Full Rows (FR)	C9	27	288	9×9	9	0	5,184	1,881,169,920	1,492,992	541,776,936,960
2 FR, 1 WR	C9 c	26	1,728	9×9	9	0	2,592	940,584,960	4,478,976	1,625,330,810,880
1 FR, 2 WR	C9 cc	29	3,456	9×9	9	0	1,296	470,292,480	4,478,976	1,625,330,810,880
Waving Rows (WR)	C9 ccc	31	2,304	9×9	9	0	648	235,146,240	1,492,992	541,776,936,960

26+1 symetrií, 2/3

<i>Jumping Diagonals (JD)</i>	C C	22	5,184	27×3	3	0	323,928	117,546,992,640	1,679,242,752	609,363,609,845,760
<i>Broken Columns (BC)</i>	C C ₉	24	20,736	9×9	9	0	288	104,509,440	5,971,968	2,167,107,747,840
<i>Full Diagonals (FD)</i>	C ₉ C ₉	23	20,736	9×9	9	0	162	58,786,560	3,359,232	1,218,998,108,160
<i>Diagonal Mirror (DM)</i>	T	37	1,296	36×2	2	9	30,258,432	10,980,179,804,160	39,214,927,872	14,230,313,026,191,360
<i>DM+MD</i>	T ccc	40	10,368	3×3, 12×6	6	0	1,854	672,779,520	19,222,272	6,975,378,063,360
<i>DM+JD</i>	T C	43	93,312	3×3, 12×6	6	0	288	104,509,440	26,873,856	9,751,984,865,280
<i>Quarter Turn (QT)</i>	T sS	86	69,984	20×4	4	1	13,056	4,737,761,280	913,711,104	331,567,485,419,520
<i>Half Turn (HT)</i>	sS sS	79	2,916	40×2	2	1	155,492,352	56,425,064,693,760	453,415,698,432	164,535,488,647,004,160
<i>Column Sticks (CS)</i>	S sss	134	972	36×2	2	9	449,445,888	163,094,923,837,440	436,861,403,136	158,528,265,969,991,680
<i>CS+MC</i>	cS6 sss	135	3,888	3×3, 12×6	6	0	27,648	10,032,906,240	107,495,424	39,007,939,461,120
<i>CS+GR</i>	cS6 C6	142	31,104	3×3, 12×6	6	0	6,480	2,351,462,400	201,553,920	73,139,886,489,600
<i>CS+ JR/ B2,GR/B13</i>	S6 C6	143	15,552	3×3, 12×6	6	0	1,728	627,056,640	26,873,856	9,751,984,865,280
<i>CS+ GR/ Band2,JR/ B13</i>	cS C6	144	15,552	3×3, 12×6	6	0	3,456	1,254,113,280	53,747,712	19,503,969,730,560
<i>CS+JR</i>	S C6	145	7,776	3×3, 12×6	6	0	13,824	5,016,453,120	107,495,424	39,007,939,461,120
<i>(non-trivial)</i>									949,129,933,624	344,420,270,386,053,120
total									18,384,171,550,626,816	6,671,248,172,291,458,990,080

Note that a grid may be a fixed point of several transformations simultaneously; for example, any grid which has a quarter-turn symmetry also has half-turn symmetry. The combination of all transformations that fix a particular grid is the stabilizer subgroup ("automorphism group") of that grid.

26+1 symetrií, 3/3

```
666 <caption>Conjugacy classes of the rearrangement group with fixed points  
    ("automorphisms" and their prevalence)</caption>  
667 <tr>  
668 <th>Name or composition</th>  
669 <th><span title="A systematic description of the row and column permutations: e:  
    Do nothing s: Swap two rows/columns within a band/stack c: Cycle three rows/  
    columns within a band/stack S: Swap all rows/columns between two bands/stacks (r/  
    c move in three 2-cycles) S4: Swap all rows/columns between two bands/stacks (r/c  
    move in a 2-cycle and a 4-cycle) S6: Swap all rows/columns between two bands/  
    stacks (r/c move in a 6-cycle) C: Cycle all rows/columns through three bands/  
    stacks (r/c move in three 3-cycles) C6: Cycle all rows/columns through three  
    bands/stacks (r/c move in a 3-cycle and a 6-cycle) C9: Cycle all rows/columns  
    through three bands/stacks (r/c move in a 9-cycle) T: Transpose the grid (can be  
    combined with a net permutation of either rows or columns) and | separates the  
    dimensions (row and column permutations or vice versa)" style="border-bottom:1px  
    dotted">Code</span></th>
```

Diskuzní fórum

CODE: SELECT ALL

	M	C	N	L	F	S
1. Fixed boxes						
Mini-Rows (MR)	C	8	107.495.424	3	0	N equivalent to Mini-Columns (MC)
2 MR, 1 MD	CR1	7	21.233.664	3	0	Y
1 MR, 2 MD	CR1R2	9	4.204.224	3	0	Y
Mini-Diagonals(MD)	CR	10	2.508.084	3	0	Y
2. Boxes move in bands						
Jumping-Rows (JR)	S	25	14.837.760	3	0	N
2 JR, 1 GR	SR1	28	2.085.120	3	0	Y
1 JR, 2 GR	SR1R2	30	294.912	3	0	Y
Gliding-Rows (GR)	SR	32	6.342.480	3	0	Y
Full-Rows (FR)	SC1	27	5.184	9	0	U
2 FR, 1 WR	SR1C1	26	2.592	9	0	U
1 FR, 2 WR	SR1R2C1	29	1.296	9	0	U
Waving-Rows (WR)	SRC1	31	648	9	0	U
3. Boxes move triangular (B 159, 267, 368)						
Jumping-Diagonals (JD)	BS	22	323.928	3	0	Y also "Block symmetry"
Broken-Columns (BC)	BSR1	24	288	9	0	U
Full-Diagonals(FD)	BSR1C1	23	162	9	0	U
4. Rotational symmetries						
Half-Turn (HT)	DD2	79	155.492.352	2	1	Y also "180° rotational symmetry"
Quarter-Turn (QT)	DBxRx	86	13.056	4	1	Y also "90° rotational symmetry", has HT symmetry too
5. Diagonal symmetries						
Diagonal-Mirror (DM)	D	37	30.258.432	2	9	Y also "diagonal symmetry"
DM+JD	DBS	43	288	6	0	Y
DM+MD	DRC	40	1.854	6	0	Y
6. Sticks symmetries						
Column-Sticks (CS)	BxCx	134	449.445.888	2	9	Y also "sticks symmetry"
CS+MC	BxCxR	135	27.648	6	0	U
CS+JR	BxCxS	145	13.824	6	0	U
CS+ GR/Band2, JR/B13	BxCxSR2	144	3.456	6	0	U
CS+GR	BxCxSR	142	6.480	6	0	U
CS+ JR/B2, GR/B13	BxCxSR1R3	143	1.728	6	0	U

Diskuzní fórum

The columns have the following meaning:

Name

M..representative mapping for the symmetry

C..class number in Red Ed's class table

N..number of invariant sudoku grids with this symmetry, given by Red Ed

L..Length of the (longest) cell cycles of this symmetry

F..number of fixed cells

S..special techniques for solving puzzles with this symmetry known: Y..yes, N..no, U..Unnecessary

Comment

Meaning of the shortcuts of the equivalence operations (to be read from left to right, eg DBS means S after B after D)

B..cyclically move the bands downwards (B123->B231)

S..cyclically move the stacks rightwards (S123->S231)

Bx..exchange B1 and B3 (B123->B321)

Sx..exchange S1 and S3 (S123->S321)

R1 (R2, R3)..cyclically move the rows in band 1(2,3) downwards (r123->r231)

C1 (C2, C3)..cyclically move the columns in stack 1 (2,3) rightwards (c123->c231)

R..cyclically move the rows in all bands downwards (R1R2R3 or r123456789->r231564897)

C..cyclically move the columns in all stacks rightwards (C1C2C3 or r123456789->r231564897)

Rx..invert the order (exchange the first and 3rd) of the rows in all bands (r123456789->r321654987)

Cx..invert the order (exchange the first and 3rd) of the columns in all stacks (c123456789->c321654987)

D..mirror at the main diagonal from r1c1 to r9c9 (r123456789<->c123456789)

D2..mirror at the subdiagonal from r1c9 to r9c1 (r123456789<->c987654321)

Automorfismy sudoku grupy

So I've put that to a side and gone back to concise presentations of automorphism groups. Here's the revised list, with all grids in a form whose aut group can be described concisely. Generally speaking, those grids should be "nicer" to look at than the ones in the lists of 122 posted previously.

```
2 157694823824173695963562174549238716716945238238716549691457382482361957375829461 1 134 <BxCx>
3 319246875246875913578319624752693148691428357483157269827531469135964782964782531 1 79 <H>
4 257826913162953847983471625274685139819237456635194278726548391548319782391762584 1 37 <D>
3 246187539137259486589436217758943621924618753613725948861572394375894162492361875 1 32 <R>
3 275849163843165279169273845587326914326914587914587326732691458691458732458732691 1 30 <R2R3>
3 347965821659218347182473965596821473473596182218734596931687254864352719725149638 1 7 <R3C>
3 359782146278146593614593782761254938945318627823679451482967315136425879597831264 1 10 <R>
3 497863125251497638638125974863512497974386251125974863749638512512749386386251749 1 8 <C>
3 587946231246531987931287546654193728793628154128754693469875312875312489312469875 1 28 <R3>
3 682439517537681429419572683823794165145863792796125834278946351354218976961357248 1 22 <B>
3 718564392564239718392718645631852974849376521275491863427683159153947286986125437 1 9 <R2R3C>
3 829153764754869123163724859231547698598631247647298531376482915415976382982315476 1 25 <S>
4 279135486684279351153468279348516927516927843927843615792681534435792168861354792 1 79 134 <H,BxCx>
4 592137468674582193831496725146953287957268341328741659483615972719824536265379814 1 79 86 <Q>
4 964285371732194685581376249813952467296417538457863912378549126625731894149628753 1 37 79 <H,D>
6 124386795369751248587492613835974126742163859691528437976215384253847961418639572 1 22 37 <D2,B>
6 136452978452897136897361152245789361613245897978136245524978613789613524361524789 1 8 79 <H,C>
6 147256389829437516356189247714625938982743651635918724298561473561374892473892165 1 28 134 <RxCx,R3>
6 198426357763895124425317698819642735637958241542731869981264573376589412254173986 1 22 79 <H,B>
6 251897463674532918398164752746325189523981647189746325932618574467253891815479236 1 25 134 145 <S,BxCx>
6 2561803473472561981893472565219684734735218699684735216128957343612985895734612 1 32 134 <BxCx,BC>
6 27643591891927643543581927634219856756734219819856734265372498198165372474981653 1 32 134 142 <BxCx,RS>
6 42695318737184295658916734294736652115247963863215794695728413234691875718534269 1 9 79 <H,R1R3C>
6 4719632396583247132847196571965714596832596283147832147659147659283659328714283714596 1 8 134 135 <C,RxSx>
6 51973628472581639386249751691357842257814396834692517963175428175428963428963175 1 10 37 40 <DR>
6 563712489189453762742689153356271948298346571471598326635127894824935617917864235 1 22 37 43 <D2S>
6 619345872453729619872619453196287534287534196534196287961453728345872961728961345 1 8 134 <C,BxCx>
6 65778913134652987789134562218475396475396218396218475927561834561843729843927651 1 9 134 <FHR2Cx,R1R3C>
6 6895234177146893253254179861962748538531962744732596891267931548548762139931845762 1 30 134 143 <R3BxSCx>
6 732859641148236957659741832273985164814623795965174283396517428481362579527498316 1 25 134 <S,RxCx>
6 734568129861927435952413876143295687295786341687341592416872953378659214529134768 1 28 134 144 <BxCx,R2S>
6 759284613284613975136798284568437129481526738327198456842361597613975842975842361 1 7 79 <H,R2C>
```

Výsek z diskuzního fóra. Např. 28 134 144
<BxCx,R2S>, aplikování tří symetrií dle teorie grup,
případně dvou schémat uživateli fóra definovanými.

Podařily se mi varianty (k 1. 5. 2024):

- ▶ Diagonální (X).
- ▶ Nepravidelné (Jigsaw, Irregular).
- ▶ Sudoliché (Even-odd).

		6	8	1	3	7		
4	1						3	8
		3				9		
		9				8		
		4				1		
2	8						7	5
		7	5	4	8	2		

9			3		8			5
	8			4			1	
				9				
7								2
	1	4				2	3	
2								4
				7				
	2			8			5	
3			9		4			7

★★★★☆

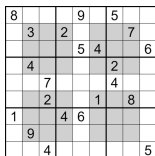
9								6
			4					
			3	5				
	2					6		
1						7		
	5					8		
		7		3				
		2						
4								1

Rád bych zkusil varianty se vztahy mezi buňkami:

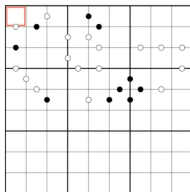
- ▶ Okna (Windoku), Extra Regions.
- ▶ Kropki a Coded Clones (Diana Škrhová).
- ▶ Srovnávací, součtové, rozdílové, podílové, XV, ...
- ▶ Arrow, thermo, groupsum, vudoku, full or half, no touch,

...

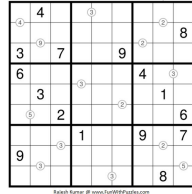
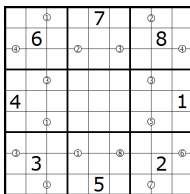
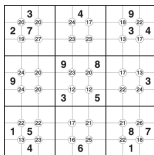
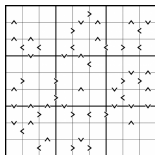
Extra Region Sudoku

Pyramids

Division Sudoku

Nezvažuji rozložení tabulky, rozpad 9×9 :

- ▶ Expanded,
- ▶ Interlocked.

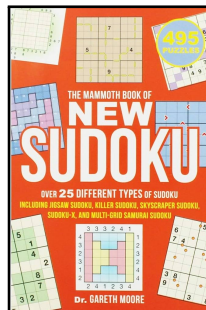
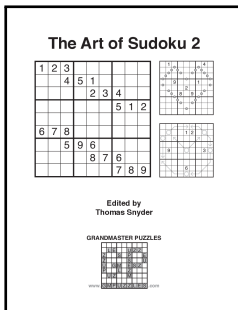
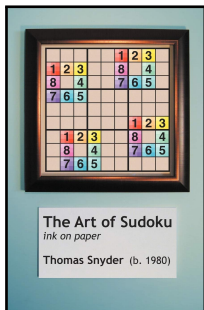
Varianty s popisky mimo tabulku spíš nezvažuji:

- ▶ Rossini,
- ▶ Skyscraper,
- ▶ Miracle,
- ▶ Sandwich,
- ▶ Little Killer,
- ▶ Outside.

Jiná pravidla: stejné zadání a řešení. Nelze!

Další inspirace:

- ▶ Thomas Snyder: *The Art of Sudoku* (práce se symetrií).
- ▶ Gareth Moore: *The Mammoth Book of New Sudoku* (Anti-Diagonal, Argyle, Sudoku DG and Bricks).

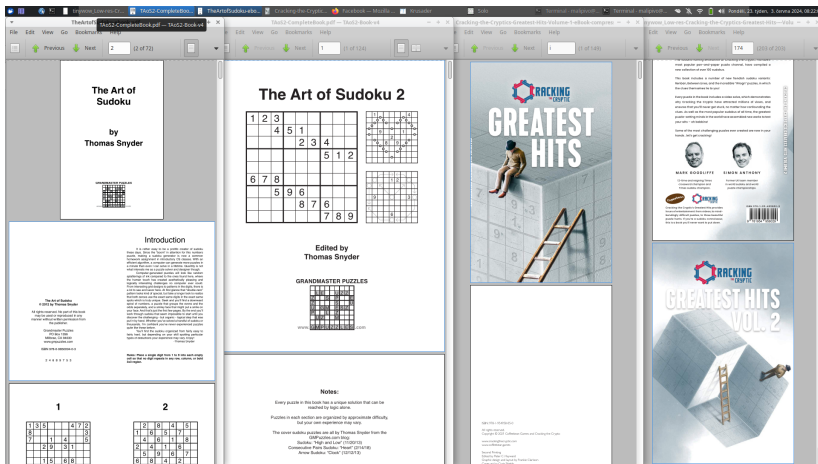

Další inspirace:

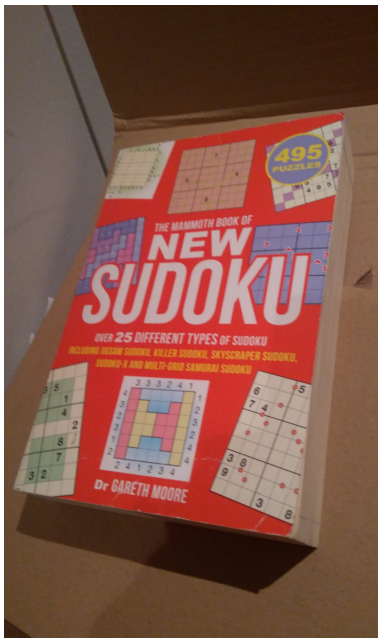
- ▶ YouTube: GenuinelyApproachableSudoku.
- ▶ <https://logic-masters.de>
- ▶ <https://sudoku-puzzles.net>
- ▶ <https://www.conceptispuzzles.com/>
- ▶ YouTube: Memeristor, Setter Spotlight.
- ▶ YouTube: Cracking the Cryptic užívá <https://sudokupad.app> (Sven Neumann). Vydali knihu *Cracking the Cryptic's Greatest Hits*, dokončili druhý svazek.

Dokupoval jsem elektronické verze

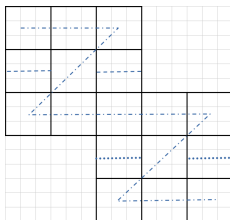
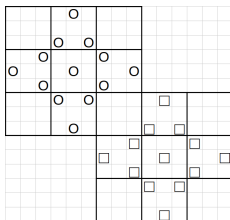
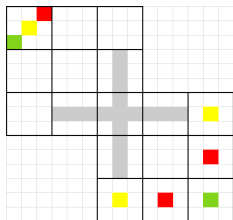

Nalezena jen papírová verze

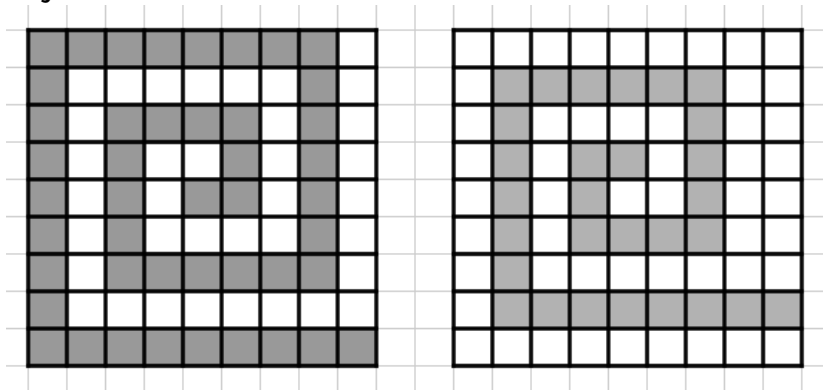
Jisté vlastní nápady:

- ▶ Overlapping Regions, přes více tabulek. Znak X, plus či hvězdička. Jako šedé pozadí či přerušovaná linka?
- ▶ Linie lichých buněk. Čáry přes všechny tabulky? Užit kolečko (liché) a čtverec (sudé)?
- ▶ Střídání sudých a lichých? Čerchovaná linka?
- ▶ Znamá cifra se opakuje někde úplně jinde (teleportace cifer), ...

V jedné tabulce:

Pole otevřené přes víc tabulek (speciálně v designu kalendáře: obrázky, smejlíky ap.)

Line/cycle with double digits 1-9 in increasing order

2	1	9	8
1	2	9	8
3		7	
4	3	5	6
	4	5	6

1		9	
	1		9
2		8	
	2		8
3		7	
4	3	5	6
	4	5	6

1			
2	1		
3	2		
4	3	9	
5	4		9
6	5	8	
7	6	8	
	7		

Rook Regions

9	2	3	
8	1	4	
7	6	5	
			1 8 9
			2 7 6
			3 4 5
	7	8	9
	6	3	2
	5	4	1

Line/cycle with triple digits 1-9 in any order

	1	5	0
	5	1	7
5		1	7
	2	6	4
3	6	2	8
6	3	2	8
	3		9

			8
4		8	
5	4		6
	5	6	7
	3	7	
3	1	2	9
1		2	9

Line with double digits 1-9 in any order

King/Queen Regions

7	2	5
4		8
1	6	3

Lze všech devět bloků a středy extra region 1-9?

Tahy jezdcem po celé tabulce, 1 na 2 či 9. Lze najít?

Plus chci nahlédnout na kameny exošachu (fairy chess; u nás knihy Václava Kotěšovce), ...

Ted' to přijde. . .

Nejen Guinnessův světový rekord,
ale co si člověk naprogramuje,
to má cenu zlata. . .

Řešené úkoly, 7♥, práce od 1. 9. 2024

Alias sedm srdcovek / kulí jako v Sarajevu / smrtelných
hříchů / divů světa sudoku / zabijáckých úkolů pro Páju
(překonávání sebe sama):

1. Symetrické nadstruktury (lokální symetrie), tj. generování masky. Jazyk v L-systems? Jako v `contextfreeart.org`? Spectre?
2. Vizualizace základních symetrií, grup symetrie a automorfismu.
3. Zafixovat systém odebírání polí. Fixovat design? Matice překryv versus symetrie? Symetrické a náhodné střídat ob jedno?
4. Zařazení tabulky ke grupě symetrie/automorfismu. Zajištění nesymetrické tabulky.
5. Vlastní řešitel sudoku a (vlastních) upřesnění či variant.
6. Řešitel celého kombinovaného sudoku (pozor hratelnost). Možná ověření celku. Možná vysázení celku.
7. Jedinečnost řešení tabulky (můj původní problém). Uf... Zdržení: měl jsem na autory dotazy, zatím bez odpovědi.

1. ♥ Nadstruktury symetrií

Inspirace:

- ▶ L-systems,
- ▶ Context Free Art,
- ▶ Hat+Spectre,
- ▶ origami, či,
- ▶ expanze v $\text{T}_\text{E}^\text{X}$ u.

Kochova vložka [\[editovat \]](#) [\[editovat zdroj \]](#)

Následující předpis vygeneruje část **Kochovy vločky**.

gramatika
abeceda: F + -
axiom: F
přepis. pravidla: $F \rightarrow F+F--F+F$
interpretace
úhel otočení: 60°

pozn.: výchozí poloha štětce (želvy) je vlevo dole a štětec je orientován vpravo

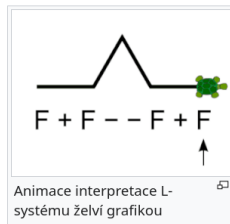
$i = 0$: F

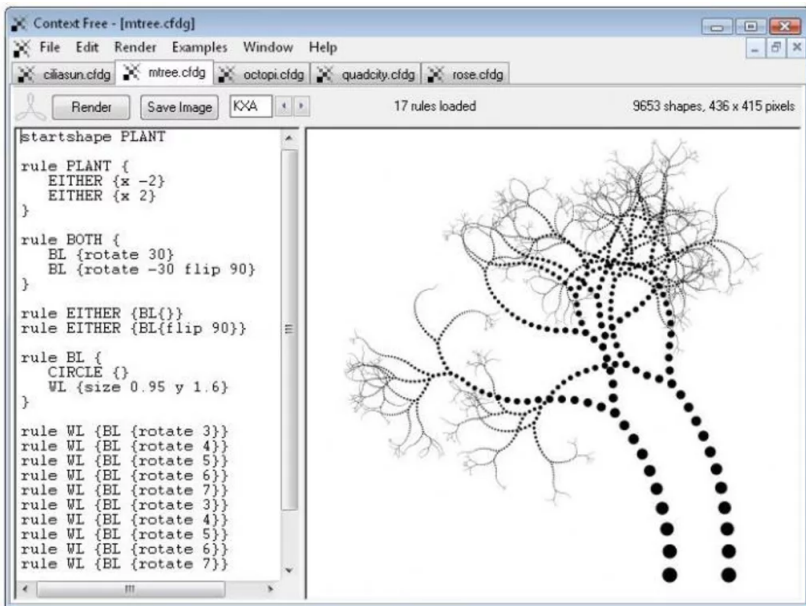
$i = 1$: F+F--F+F

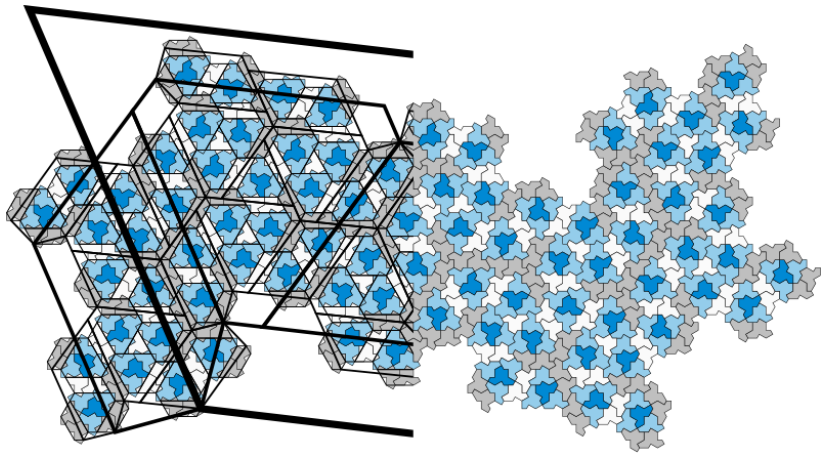

$i = 2$: F+F--F+F + F+F--F+F-- F+F--F+F + F+F--F+F

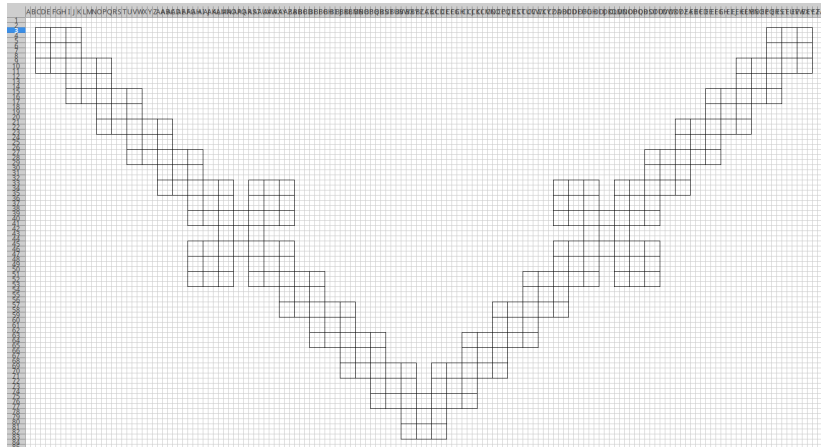
Animace interpretace L-systému želví grafikou

Symetrie vázaná / skládaná

Vstup: série příkazů, co se má dít.

Výstup: levé horní rohy tabulek, příp. jejich vlastnosti.

Kdybych tohle neprogramoval...

Asi bych užil problém N sudoku cifer, ze kterého se vyklubal zapeklitý problém.

Případně jezdcovu procházku.

Zvažuji měřit obtížnost sudoku přes bloky buněk, které lze řešit naráz. Čím více menších bloků, tím de facto těžší sudoku. Ve fázi zkoumání.

Nebo jako 8. až 10. div světa sudoku, kdyby bylo hezkých problémů víc.

2. ♥ Vizualizace

- ▶ Vlastní symetrie?
- ▶ Symetrie čtverce $(7+1)$,
- ▶ symetrie sudoku grupy $(26+1)$,
- ▶ automorfismy sudoku grupy (122) .

Zobrazení symetrií

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3

Zdroj: <https://mathstodon.xyz/@GerardWestendorp/109495593325408985>

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

7	8	9	1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

7	8	9	1	2	3	4	5	6
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	2	3	4	5	6
4	5	6	7	8	9	1	2	3

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	6	3	4	5	2
4	5	6	7	3	9	1	2	8
7	8	9	1	6	3	4	5	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	5	6	7	3	9	1	2	8
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	6	3	4	5	2
4	5	6	7	3	9	1	2	8

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	6	3	4	5	2
4	5	6	7	3	9	1	2	8
7	8	9	1	6	3	4	5	2
1	2	3	4	5	6	7	8	9
4	5	6	7	3	9	1	2	8
1	2	3	4	5	6	7	8	9
7	8	9	1	6	3	4	5	2
4	5	6	7	3	9	1	2	8

899326071dcaed.mpl4 - mpl

Sudoku Symmetry

7	8	9	1	6	3	4	5	2
4	5	2	1	6	3	7	8	9
1	2	8	7	3	9	4	5	6
4	5	2	1	6	3	7	8	9
7	8	9	1	6	3	4	5	2
1	2	8	7	3	9	4	5	6
7	8	9	1	6	3	4	5	2
4	5	2	1	6	3	7	8	9
1	2	8	7	3	9	4	5	6

Ukázka symetrie 79+134

Automorfismus:

- ▶ Prohodí se 1. a 3. super-řádek.
  - ▶ Prohodí se 1. a 3. super-sloupec.
  - ▶ Rotace sudoku o 180 stupňů.
-
- Nemělo by záležet na pořadí (ověřím po naprogramování).
  - Symetrii 79 z GAPu značí na fóru jako Half-Turn, HT, DD2 či H.
  - Symetrii 134 z GAPu pak jako Column-Sticks, CS, BxCx.
  - Dohromady v souhrnu jako $\langle H, BxCx \rangle$.
- Provedeme dvakrát.

Část 134 (programování na papíře)

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31	32	33	34	35	36
37	38	39	40	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	51	52	53	54
55	56	57	58	59	60	61	62	63
64	65	66	67	68	69	70	71	72
73	74	75	76	77	78	79	80	81

134

55	56	57	58					
							80	81
28								
							51	
1	2							

26 27

10	11	12		12	11	10
13	14	15		15	14	13
16	17	18		18	17	16

19	20	21		32	1
22	23	24		65	4
25	26	27		98	7

134

61	62	63	58	19	60	55	56	57
70	71	72	67	68	69	64	65	66
79	80	81	76	77	78	73	74	75
~~34~~	~~35~~	~~36~~	31	32	33	28	29	30
43	44	45	~~40~~	~~41~~	~~42~~	37	38	39
52	53	54	~~48~~	~~49~~	~~50~~	46	47	48

7	8	9	4	5	6	1	2	3
16	17	18	13	14	15	10	11	12
25	26	27	22	23	24	19	20	21

Část 79 (programování na papíře)

79

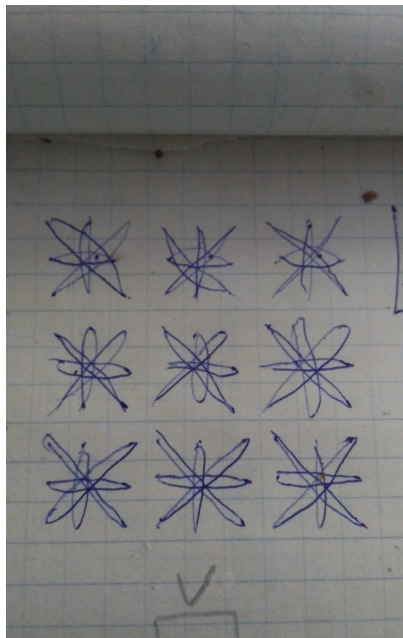
150

21	20	19	24	23	22	27	26	25
12	11	10	15	14	13	18	17	16
3	2	1	6	5	4	9	8	7
48	47	46	51	50	49	54	53	52
39	38	37	42	41	40	45	44	43
30	29	28	33	32	31	36	35	34
75	74	73	78	77	76	81	80	79
66	65	64	69	68	67	72	71	70
57	56	55	60	59	58	63	62	61

75 74 73 78 77 76 81 80 79

66 65 64 69 68 67 72 71 70

57 56 55 60 59 58 63 62 61

Umíme programovat?

Vedle náčrtků a návrhů algoritmu si někdy zkuste napsat program ve vašem oblíbeném programovacím jazyce na papíře. Zjistíte, že to moc nejde. Člověk si nepamatuje syntaxi jazyka, nemůže program spustit a testovat, jak je na denní bázi zvyklý apod.

Např.:

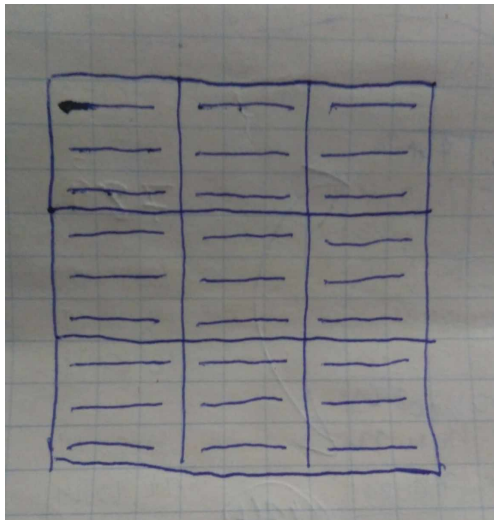
- ▶ Je zadané číslo dělitelné třemi?
- ▶ Sečtete prvních sto prvočísel.
- ▶ Zjistíte průměr z dat zadaných v souboru.
- ▶ Atd.

3. ♥ Z teorie grup do generování zadání

Rotace sloupců uvnitř super-sloupce.

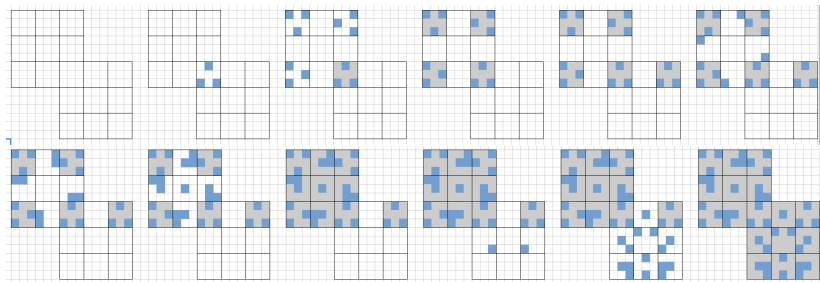
Mini-Rows, MR, C či číslo 8 z GAPu.

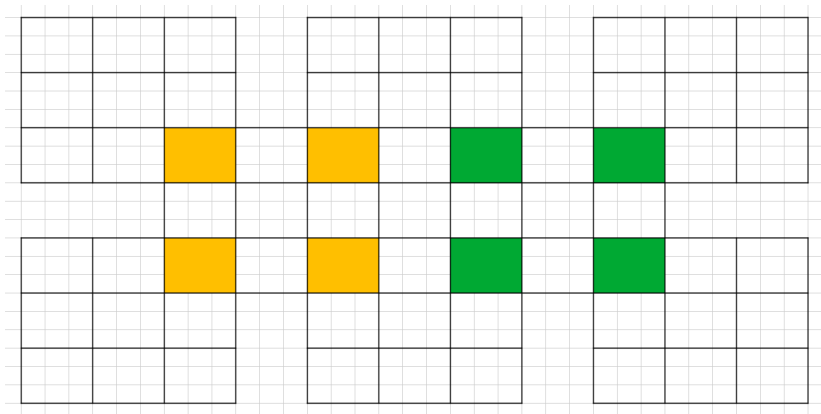
Zamítnutí

Matice překryvu + fixace překryvů. Ukázka u dvou s překryvem, zablokování překryvu, ex ante navolení symetrie.

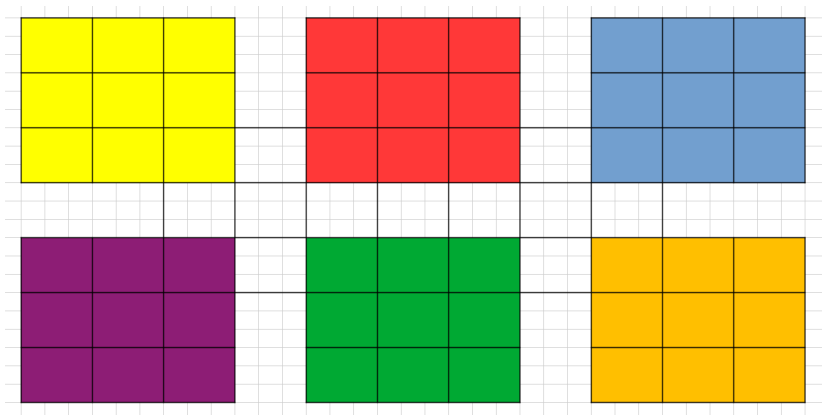
Navržené je:

- ▶ zbytečně komplikované,
- ▶ řešitelné opakováním typu symetrie, ale na velké ploše hráčky skoro neviditelné.

Ukázka: nesymetrie se střídá se symetrií.

Alias matematicko-statistický / manželský /
manažerský / politický kompromis.

Oslava 25+Emergence subatomárných častíc versus 26+1 symetrie. Higgs bude mít po zásluze 2 tabulky.

The elementary particles of the [Standard Model](#) are:[8]

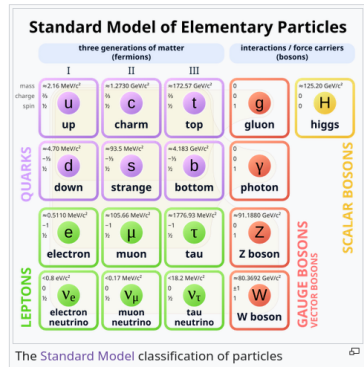
- Six "flavors" of quarks: [up](#), [down](#), [strange](#), [charm](#), [bottom](#), and [top](#);
- Six types of leptons: [electron](#), [electron neutrino](#), [muon](#), [muon neutrino](#), [tau](#), [tau neutrino](#);
- Twelve [gauge bosons](#) (force carriers): the [photon](#) of [electromagnetism](#), the three [W](#) and [Z bosons](#) of the [weak force](#), and the eight [gluons](#) of the [strong force](#);
- The [Higgs boson](#).

All of these have now been discovered through experiments, with the latest being the top quark (1995), tau neutrino (2000), and Higgs boson (2012).

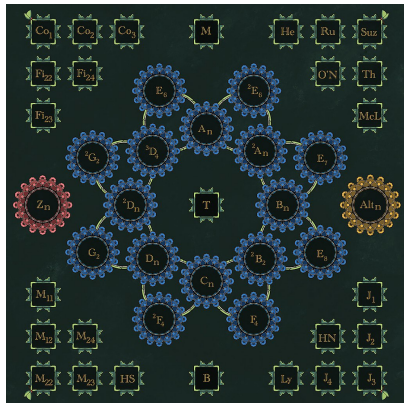
Various [extensions of the Standard Model](#) predict the existence of an elementary [graviton](#) particle and [many other elementary particles](#), but none have been discovered as of 2021.

Hadrons [[edit](#)]

The word hadron comes from Greek and was introduced in 1962 by [Lev Okun](#).^[9] Nearly all composite particles contain multiple quarks (and/or antiquarks) bound together by gluons (with a few exceptions with no quarks, such as [positronium](#) and [muonium](#)). Those containing few (≤ 5) quarks (including antiquarks) are called [hadrons](#). Due to a property known as [color confinement](#), quarks are never found singly but always occur in hadrons containing multiple quarks. The hadrons are divided by number of quarks (including antiquarks)

Oslava klasifikace konečných jednoduchých grup
(Finite Simple Groups) přiřazením jedné k jednomu
automorfismu sudoku grupy. Baby monster group
bude +2, Monster group +4 tabulky.

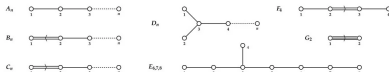
[illegible]

The Periodic Table Of Finite Simple Groups

$6, C_3, Z_3$
1
1

Dynkin Diagrams of Simple Lie Algebras

$A_1(4), A_1(5)$	$A_1(2)$
A_5	$A_1(7)$
60	168
$A_1(3), B_3(2)$	$A_1(5)$
A_6	$A_1(8)$
360	504

A_7	$A_1(11)$	$E_6(2)$	$E_7(2)$	$E_8(2)$	$F_4(2)$	$G_2(3)$	${}^3D_4(2^3)$	${}^2E_6(2^2)$	${}^2B_2(2^3)$	${}^2F_4(2)'$	${}^2G_2(3^3)$	$B_3(2)$	$C_3(5)$	$D_4(3)$	${}^2D_4(3^2)$	${}^2A_2(16)$	$G_2(2)'$	${}^2A_2(9)$
2 520	660	216 000 975 920	605 575 270 400	10 400 000 10 400 000	5 311 328 475 568 794 400	4 245 456	211 341 312	76 192 479 680	774 833 659 280	29 120	17 971 200	13 873 444 472	1 651 520	45 784 704	456 499 600	23 499 289 940 480	25 815 379 550 480	126 000
A_8	$A_1(13)$	$E_6(3)$	$E_7(3)$	$E_8(3)$	$F_4(3)$	$G_2(4)$	${}^3D_4(3^3)$	${}^2E_6(3^2)$	${}^2B_2(2^5)$	${}^2F_4(2^3)$	${}^2G_2(3^5)$	$B_3(5)$	$C_3(7)$	$D_4(5)$	${}^2D_4(4^2)$	${}^2A_2(9)$	C_7	
20 160	1 092	1 070 000 000 000 000	1 070 000 000 000 000	1 070 000 000 000 000	5 714 420 792 336	251 596 800	30 968 815 566 912	1 000 000 000 000 000	32 537 000	264 000 362 400	49 824 487	4 600 000	275 007 216	9 911 000 000	47 506 471	2 265 920	11	
A_9	$A_1(17)$	$E_6(4)$	$E_7(4)$	$E_8(4)$	$F_4(4)$	$G_2(5)$	${}^3D_4(4^3)$	${}^2E_6(4^2)$	${}^2B_2(2^7)$	${}^2F_4(2^5)$	${}^2G_2(3^7)$	$D_3(7)$	$C_3(9)$	$D_5(3)$	${}^2D_4(5^2)$	${}^2A_2(64)$	C_{11}	
181 440	2 448	1 000 000 000 000 000	1 000 000 000 000 000	1 000 000 000 000 000	9 589 000 000	47 882 500	442 796 480	1 000 000 000 000 000	34 083 363 408	218 100 000 264	139 297 680	54 025 714 402	1 289 512 769	17 800 240 240	800 000 000	5 515 776	13	
A_n	$A_n(q)$	$E_6(q)$	$E_7(q)$	$E_8(q)$	$F_4(q)$	$G_2(q)$	${}^3D_4(q^3)$	${}^2E_6(q^2)$	${}^2B_2(q^{2n+1})$	${}^2F_4(q^{2n+1})$	${}^2G_2(q^{2n+1})$	$O_{2n+1}(q)$	$PSp_{2n}(q)$	$O_{2n}^-(q)$	$O_{2n}^+(q)$	$PSU_{2n+1}(q)$	Z_p	
n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	p	C_p

C_2
2
C_3
3
C_5
5
C_7
7
C_{11}
11
C_{13}
13
Z_p
C_p
p

- Alternating Groups
- Classical Chevalley Groups
- Chevalley Groups
- Classical Steinberg Groups
- Steinberg Groups
- Suzuki Groups
- Ree Groups and Tits Group*
- Sporadic Groups
- Cyclic Groups

Alternates*
Symbol
Order!

M_{11}	M_{12}	M_{22}	M_{23}	M_{24}	$J(1), J(11)$	Hf	HJM	J_4	HS	McL	He	Ru
7920	95040	443 520	10 200 960	244 823 040	175 560	604 800	50 232 960	86 775 913 816	44 352 000	898 120 000	4 030 367 200	1 805 100 144 000

Sz	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$	$O'N$
Sz_{22}	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$	$O'N_{22}$
486 343 897 408	846 933 365 928	895 766 496 800	82 383 422 712 000	4 137 776 864	279 000	51 765 179	69 765 943	4 889 476 473	1 253 265 709 190	4 138 943 256 000	4 000 000 000 000	4 000 000 000 000

*The group ${}^2F_4(2)'$ is not a group of Lie type, but is the index 2 subnormal subgroup of ${}^2F_4(2)$. It is usually given symbolically as ${}^2F_4(2)'$.

*For sporadic groups and alternates, alternate names are given in the table. For alternates, the name given may be known. For specific, non-sporadic groups, these are used to indicate non-sporadic. All such non-sporadic groups are the finite except the family $A_n(2)$ for $n \geq 1$.

*These simple groups are determined by their order with the following exceptions:

- $A_1(2)$ and $A_1(3)$ of order 2 and 3.
- $A_1(4)$ and $A_1(5)$ of order 60 and 120.

Copyright © 2000 by Nathan.

4. ❤ Náhodné neznamená nesymetrické

- ▶ Test na symetrii. Test u existujících programů.
- ▶ Generování nesymetrického zadání. Užití teorie grup a napojování permutačních skupin.
- ▶ Volba (permutačních) skupin a vyřknutí závěru: nyní to nemůže být symetrické vůči definovaným symetriím.
- ▶ Ideálně tak, aby se obešly přesahy.
- ▶ Jaké je % (ne)symetrických sudoku z náhodně generovaných?

Nápad

- ▶ Očíslujeme si buňky sudoku 1–81.
- ▶ Pokud cíleně užijeme a neužijeme buňku 1 a 9, tak tím zničíme vertikální symetrii. Ne nezbytně však horizontální.
- ▶ Ale zároveň rotační symetrii o 90 stupňů, ta 1 a 9 má v permutační skupině (1 9 81 72). Ne nezbytně však rotační symetrii o 180 stupňů.
- ▶ Lze skupiny napojovat do klíčových atd.

5. ❤️ Vlastní řešitel

- ▶ Řešitel klasického sudoku, upřesnění a vybraných variant.
- ▶ Jsou dostupné zdrojáky (C, Python, C#), dá se hrát na hackera.
- ▶ Mohl by mluvit česky a slovensky.
- ▶ I kdybych užil dostupný, nevyhnu se tomu skrz herní strategie na upřesnění a u variant.

Kyle Gough, GitHub: sudoku

```
[ MOVE 0 ] Initial Configuration
[ MOVE 1 ] Subset Cover (Quints): Using {2,5,6,7,9} in column, reduced cell (7,2) from {1,2,4,5,6} to {1,4}
[ MOVE 2 ] Subset Cover (Quints): Using {2,5,6,7,9} in column, reduced cell (7,3) from {1,2,3,4,5,6} to {1,3,4}
[ MOVE 3 ] Subset Cover (Quints): Using {2,5,6,7,9} in column, reduced cell (7,7) from {1,2,3,5,8,9} to {1,3,8}
[ MOVE 4 ] Subset Cover (Quints): Using {2,5,6,7,9} in column, reduced cell (7,8) from {1,3,5,8} to {1,3,8}
[ MOVE 5 ] Hidden Candidate: Set cell (8,7) to 9 as only candidate in sector
[ MOVE 6 ] Subset Cover (Triples): Using {2,5,6} in row, reduced cell (2,5) from {1,4,5,6} to {1,4}
[ MOVE 7 ] Subset Cover (Triples): Using {2,5,6} in row, reduced cell (3,5) from {1,3,4,5,6} to {1,3,4}
[ MOVE 8 ] Subset Cover (Triples): Using {2,5,6} in row, reduced cell (4,5) from {2,4,5,6,7} to {4,7}
[ MOVE 9 ] Subset Cover (Triples): Using {2,5,6} in row, reduced cell (6,5) from {1,3,5,6,9} to {1,3,9}
[ MOVE 10 ] Subset Cover (Triples): Using {2,5,6} in row, reduced cell (7,5) from {2,5,6,7,9} to {7,9}
[ MOVE 11 ] Pointing Pair: Reduced cell (7,6) from {2,5,6,9} to {5,6,9} using sector (5,5)
[ MOVE 12 ] Hidden Candidate: Set cell (7,9) to 2 as only candidate in column
[ MOVE 13 ] Hidden Candidate: Set cell (3,7) to 2 as only candidate in sector
[ MOVE 14 ] Subset Cover (Triples): Using {4,5,6} in column, reduced cell (3,1) from {5,6,9} to {9}
[ MOVE 15 ] Subset Cover (Triples): Using {4,5,6} in column, reduced cell (3,3) from {4,5,6,7,8,9} to {7,8,9}
[ MOVE 16 ] Subset Cover (Triples): Using {4,5,6} in column, reduced cell (3,4) from {1,3,5,6} to {1,3}
[ MOVE 17 ] Subset Cover (Triples): Using {4,5,6} in column, reduced cell (3,5) from {1,3,4} to {1,3}
[ MOVE 18 ] Subset Cover (Triples): Using {4,5,6} in column, reduced cell (3,8) from {1,5,7,8} to {1,7,8}
[ MOVE 19 ] Subset Cover (Quads): Using {4,5,6,9} in column, reduced cell (3,3) from {7,8,9} to {7,8}
[ MOVE 20 ] Subset Cover (Quints): Using {1,3,4,5,6} in column, reduced cell (3,8) from {1,7,8} to {7,8}
[ MOVE 21 ] Solo Candidate: Set cell (3,1) to 9
[ MOVE 22 ] Subset Cover (Pairs): Using {5,6} in column, reduced cell (5,2) from {1,2,5,6} to {1,2}
[ MOVE 23 ] Subset Cover (Pairs): Using {5,6} in column, reduced cell (5,3) from {1,2,5,6,9} to {1,2,9}
[ MOVE 24 ] Subset Cover (Pairs): Using {5,6} in column, reduced cell (5,4) from {1,3,5,6,7} to {1,3,7}
```

6. ❤️ Řešitel kombinovaného sudoku

- ▶ Cíl: Generování supertěžkého kombinovaného sudoku.
- ▶ Žádná tabulka nebude samostatně řešitelná.
- ▶ Začátek: např. vyřešení herní strategie na přesahu. První pokus nevyšel (nepodařilo se mi utlumit jiné herní strategie).
- ▶ Ukáže čas. . .

7. ❤️ Zajištění jedinečnosti

- ▶ Jedinečnost tabulek (řešení) kombinovaného sudoku. Rotace, překlápění ap.
- ▶ Primitivně: Srovnání textových řetězců.
- ▶ Klasika: přes datovou strukturu Suffix Tree.
- ▶ Vyšší, božská úroveň: Ranking-unranking.

Inspirace, kódy

There are 6670903752021072936960 Sudoku grids

Bertram Felgenhauer and Frazer Jarvis

This page contains details of the enumeration of Sudoku grids. See www.sudoku.com for more details. The algorithm is a brute force count: all programs were written by [Bertram Felgenhauer](#), incorporating several ideas of mine which reduce considerably the size of the brute force search.

[We have written a short article, which is now available.](#)

In addition, this page contains a program due to Ed Russell which independently verified the original calculations. (Thanks to Ed for allowing us to make this available on this page.)

Bertram Felgenhauer's programs and data

Programs to reduce the configuration list

- [sudoku.hs](#): a Haskell program which reduced the configuration list from 36288 to 306. [Now obsolete]
- [sudoku_equiv.cc](#): a C++ program which refines the earlier idea, with a more effective data structure to store the equivalences, thus reducing the number of equivalence classes from 36288 to 71.
- [sudoku_verify.py](#): a Python program to verify the reduction to the 71 classes.

Reduced list of configurations

- [jobs1.txt](#): the job list for the 306 configurations produced by the Haskell program (this was Bertram's original calculation, which first gave the result).
- [jobs2.txt](#): the job list for the 71 configurations produced by the C++ program.
- [tree.txt](#) (2133KB), [gzipped version](#) (263KB): longer output from [sudoku_equiv.cc](#), documenting how the 36288 configurations are related. The Python program takes this as its input, and verifies that the rules were applied correctly.

Program to count number of completions of a configuration to a full grid

- [sudoku2.cc](#): given a configuration produced in the above list, this program counts (by means of an exhaustive search) the number of completions to a full Sudoku grid.

Results

- [results1.txt](#): the output for the 306 configurations in [jobs1.txt](#).
- [results2.txt](#): the output for the 71 configurations in [jobs2.txt](#).
- [results2long.txt](#) (1241KB), [gzipped version](#) (146KB): the answer for each of the 36288 configurations.

Ed Russell's program and data

- [equiv.c](#): a C program which independently verifies the results of the above programs. (Note that the output of the program is given as a comment at the start of the file.)

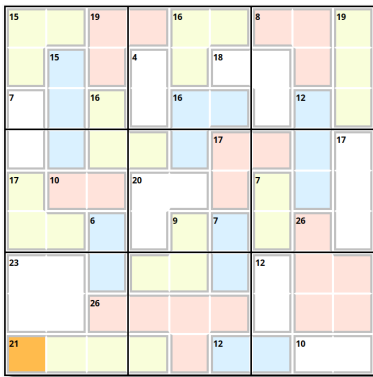

Výpočet byl zmíněn v knize *Taking Sudoku Seriously*
i v knize *Combinatorics: Ancient & Modern*.
Viz www.afjarvis.org.uk/sudoku/.

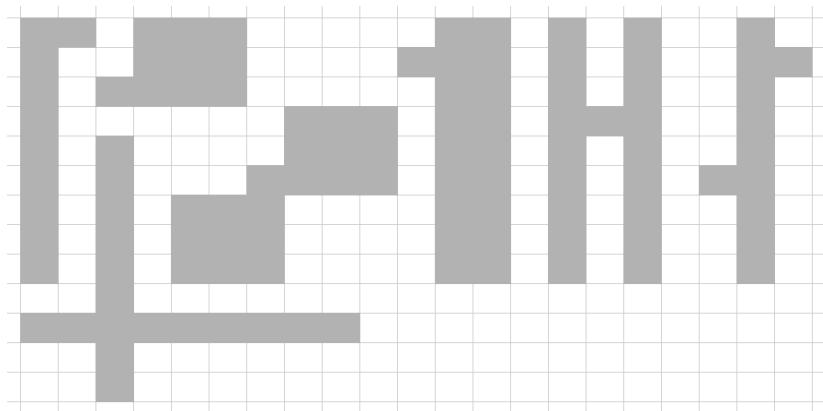

Otevřený problém pro programátory

Výzva je řešitel logickými metodami (hráčskými strategiemi, dedukcí) na Killer sudoku. Andrew Stuart (SudokuWiki), autor mne nejlepšího známého řešitele psal, že zvládá vyřešit zatím jen cca 50 % zadání.

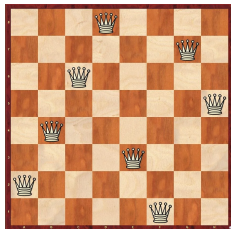
Ukázky výpočtu ke killer sudoku

(Otevřený) problém: N sudoku cifer

Můžeme rozšířit problém N dam tak, že budeme přidávat dalších N – vzájemně se nesmí ohrožovat, ale jiné třídy neohrožují. Lze kompletně zaplnit $N \times N$, u sudoku $N = 9$?

Jsou případná řešení pro sudoku použitelná jako jejich řešení? Kontrola sudoku bloků 3×3 .

Otevřený problém: Jezdcova procházka

Nebo-li cesta šachového koně.

Otevřený problém, jestli lze umístit na tuto trasu šachového koníka v 9×9 :

- ▶ sérii 1..9 1..9 atd., nebo,
- ▶ sérii devětkrát 1, devětkrát 2 atd.

Pozn. Počet možností už jen na 8×8 je enormní (19 591 828 170 979 904, OEIS A165134). Užít Warnsdorffa? Conrada? Ořezávat větve za běhu?

1	48	19	86	3	58	31	52	5
18		2	49	32	79	4	35	30
47	20	75	78	67	34	51	6	53
74	17	66	33	76	55	68	29	36
21	46	77	72	69	58	37	54	7
16	73	22	65	38	71	56	59	28
23	64	45	70	57	60	39	8	11
44	15	62	25	42	13	18	27	40
63	24	43	14	61	26	41	12	9

<https://oeis.org/A308131/b308131.txt>

A308131 (b-file synthesized from sequence entry)

1 0

2 0

3 0

4 0

5 864

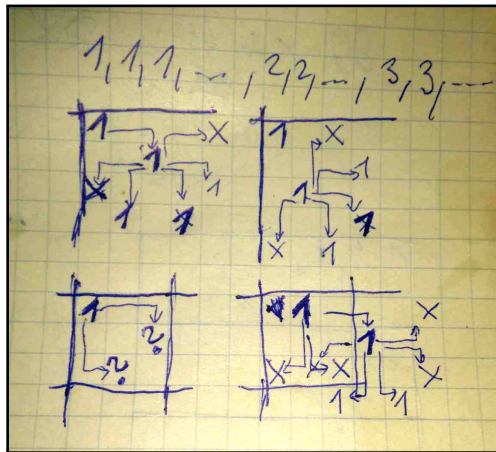
6 3318960

7 82787609160

8 9795914085489952

Pro $N = 9$ lze očekávat řádový skok o 5 či spíš 6 cifer. Po nalezení řešení se musí zkontrolovat jedinečnost.

Ořez větví dává naději (výp. možností)

Je to o 90 stupňů rotačně symetrické ($4 \cdot 20 + 1$), další plus... Mne bude stačit „jen“ jedno použitelné sudoku, nemusí být hned výpočet možností.

Novinky z neděle 30. 6. 2024

- ▶ Sekvence devět 1, pak devět 2 a dál, nemá řešení. Nelze umístit devět stejných cifer pohyby šachového koníka dle pravidel sudoku. Jen 7. Žádné řešení to nemá.
- ▶ Sekvence 1 až 9, 1 až 9 a dál: podařilo se mi zatím zaplnit jen 56 políček z 81. Dává to jistou naději na řešení. Ale malou.
- ▶ Jiný typ koníků: výsledky jsou špatné. Můj černý kůň nevyšel!

Names and moves of the leapers

$n \backslash m$	0	1	2	3	4
0	Zero (0)	<i>Wazir</i> (W)	<i>Dabbaba</i> (D)	<i>Threeleaper</i> (H)	<i>Fourleaper</i>
1	Wazir (W)	Ferz (F)	<i>Knight</i> (N)	<i>Camel</i> (C)	<i>Giraffe</i>
2	Dabbaba (D)	Knight (N)	Alfil (A)	<i>Zebra</i> (Z)	<i>Stag</i>
3	<i>Threeleaper</i> (H)	Camel (C)	Zebra (Z)	Tripper (G)	<i>Antelope</i>
4	<i>Fourleaper</i>	Giraffe	Stag	Antelope	Commuter

Má první sudoku soutěž

- Jako dobrovolník opravující sudoku.
- První setkání se se sudoku expertem osobně.

Byl jsem pozván: 7.–8. 9. 2024, PřF MU, Brno.

Kalendář sdružení HALAS:

<http://sudokualogika.cz/node/2835>.

Plány: Informační bulletin ČStS

<https://www.statapol.cz/informacni-bulletin/on-line-verze/>

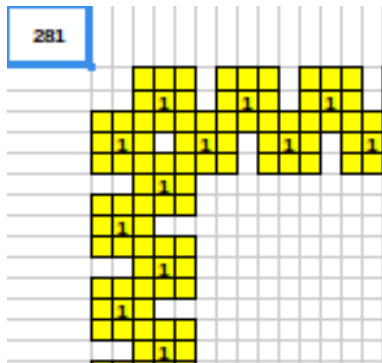
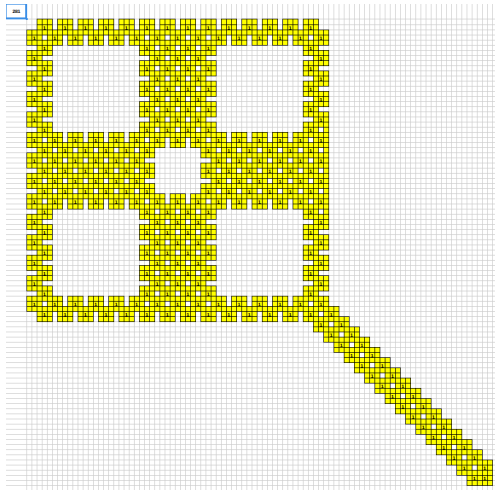
- ▶ Z ranných vyřešených částí vzniká mimořádné číslo bulletinku roku 2024.
- ▶ Z pozdějších částí po cca dnešní datum (30. 6. 2024) plánuji mimořádné číslo pro rok 2025.
- ▶ Pokud se zadaří vyřešit, tak svatá Sedmička úkolů by mohla tvořit mimořádné číslo roku 2026.

Další úkoly/plány

- ▶ Postupně začít zveřejňovat zdrojové kódy.
- ▶ Videjka: Okomentovat zdrojové kódy (angl. Code Walkthrough).
- ▶ Pokud to vyjde, tak jsem nikdy nepotřeboval teorii grup (podobor algebry), zde by bylo násobné užití ve třech částech:
  - ▶ vizualizace a vydefinování vlastních symetrií (generování zadání, možná užití GAPu),
  - ▶ testy symetrie a generování nesymetrického zadání, a,
  - ▶ jedinečnost sudoku (řešení) přes ranking-unranking.

Rozloučení se s vámi s aktuálním designem

Opustil jsem návrh kalendáře, myšlenka je design čtyřlístku.
Popisky lze do všech směrů, kromě poslední tabulky (tam jen
vpravo a dolů).

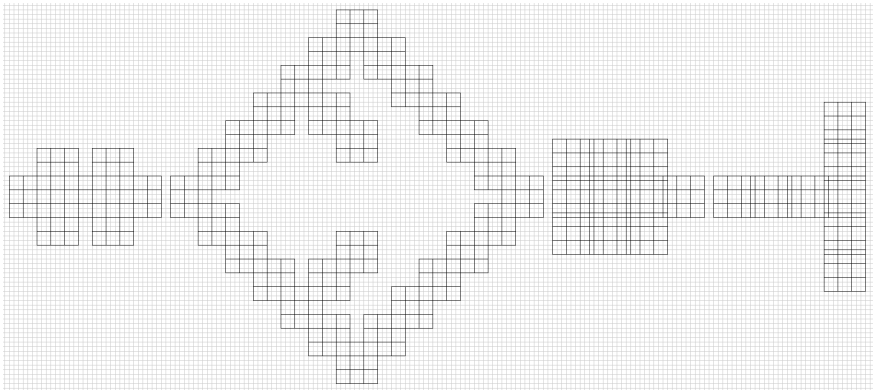
Ukázka zadání

nahodne-cyklicke											
File Edit Search View Tools Options Language Buffers Help											
1 nahodne-cyklicke-pres-stiny.py											
fo r v in vy ci sti B u nk y: 983 na pc ve da [v ll "n ap ov ed y"		090080306	006070000	300169874	000800025	005700200	000520000	009400002	300000000	860000010	000860007
		307094050	830000009	890270135	298546000	009000003	130040000	400000000	070000480	100540090	001062000
		002003000	028003501	017050260	007192648	000100000	008060900	000000609	009200000	008000306	002900000
		206309071	475000006	003918042	025900307	000978006	702000000	307800000	708060300	785120000	000030086
		030021080	100000782	248705016	419738050	041050007	000080006	002000003	000000000	002000000	570100000
		009088520	080010000	071420358	080605491	000000002	000007100	000000500	003805900	000000709	000500040
		009000007	70006030000	7080653974	1806405000000000007	700970000000103024001000000203190601302800060052004625000000060010008600005702					
		406520660404100007000325007280056380007099000409862900000040000503480005093470180000709130056370203000									

Ukázka řešení

nahodne-cyklicke															
File Edit Search View Tools Options Language Buffers Help															
1 nahodne-cyklicke-pres-stiny.py															
fo r v in vy ci sti B u nk y:	Vyplnění celé mapy dokončeno!														
	594287316	916578324	325169874	164873925	435789261	674529318	869431752	384176529	864932517	493856217					
	367194852	534261879	896274135	298546713	189462573	139748265	425967381	172593486	137546298	851372964					
	182563794	728493561	417853269	537192648	726135894	258361947	731582469	659248173	529817346	762941853					
	248359671	475832916	563918742	625914387	352978416	792156834	357826194	728964351	785129634	219734586					
	735621489	193654782	248735916	419738256	641253987	341892567	192754863	596317248	392764851	574168392					
	619478523	682917435	971426358	783625491	897614352	865437129	684193527	413825967	416358729	386529741					
	759836421735968315247189653974182647593721846257139785264591738249516973482531976218435287961752834625971285463517928617435792														
	438521976842135427869325147283659381427689351469872964513847629513487215693427518349276913845639712934658493172398645293178653														
	216794853916247869351746298516734592681354972381564231978326145768923684751968243675918465237481695817243671985624137485629184														
563182749	851294673	431692875	736245189	298157346	587426139	345876192	384792516	947361582	248965371	593426					
172349685	329786514	729158346	854916237	315426789	493851762	817293465	759146328	386592417	791483256	814975					
894675312	674153928	865347291	219837564	647398125	216937854	926154837	162358479	521748369	356271894	762318					
927453168	245793642	185912735	46849451	1786623	921843657	864172395	872164385	729156843	571692548	173459826	934517839	462			
341268597	68341253	87964	574861923	172563498	453672891	972385641	193527864	9351428	69782415	3392746	8273195	7286341	52789	947231	
685917234	91758697	1432386	429517	368492715	786519432	351694278	6145397	12684793	5216397	8461325	9186734	1658297	46513	256847	
976824351	381756249	452391678				582361497	162875439	516482397	918276453						
627943815	432967					139427856	437961285	348795621	467853192						
143875629	578134					467598321	895234176	279361584	352419768						
958216743	169825					824759613	3452978	6123549	1286723	491547	268354	24971			
361589472						716283945	7682135	4796853	374218	59736	98524	1697385			
572134968						953146782	3915463	8971284	693517	768423	6157	9381246			
489762351						234617859	871263594	198654732							
296458137	482965					897235164	526194378	324817965							
735691284	659731					156849732	493785612	567293814							
814327596	713248					382147569	184327	9186453	7128937	465174	93284	76591			
952361874						916325478	523691	345287	65914	3586279	138456	913728			
348597612						745968321	976485	672139	4287	756912	483526	197528346			
761824593						431789652	813529	764571	516398	247	274185	963			
85792461	3275489					568412937	542736	918	938247	16581	815639	274			
634571829	146357					297536184	976481	352	624851	937	963742	185			
91238647	5938126					623894715	349268	19457	396481	27953	462957	81394	652		
768243591						159273846	52713	998574	2397	346851	23876	64925	1837		
543619782						874651293	168754	2638	917	124651	237	984615	3286	7419	
129758346						982615473	649275	183854	8541	26973					
486132957	186324					561734982	152438	976	2637	59814					
371895246	397185					374892615	387196	524	1798	34265					
295467138	542967					279613458	976321	5987	6431	92584	196379	421	58327	649	
621734859						536984127	45389	6734	21584	476395	784215	78396	485	271	
879651243						1847526	3928	1547	162	2938	65274	1362	985	1342	7619538
346970716						451396872	25368	7491	1728	93546	2698	73154			
397128564						918345627	3867	45219	8731	54962					
529723301						614938787	48613	26783	873	95782					

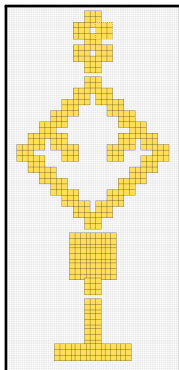
Oslava náhodnosti (statistika) & subatomárních částic (fyzika) & teorie grup (matika) & symetrie přes tabulky & variant sudoku & programování.

- Vypadá to jako graf. Horizontální směr jako čas.
- Či hory a budovy s obrazem na vodní hladině.
- Startovní chumel, velké boje, utržená skupinka, cílová rovinka, natažená cílová páska.

Cena vítězům?

Při otočení o 90 stupňů ve směru hodinových ručiček (hlavou o 90 stupňů proti směru hodinových ručiček) by to mělo znázornit „vítězný pohár“.

Vzorek poslední 281. tabulky (můj současný favorit)

Nelze užít kompletně vyplněný rám sudoku (design kalendáře), nedá se vyřešit.

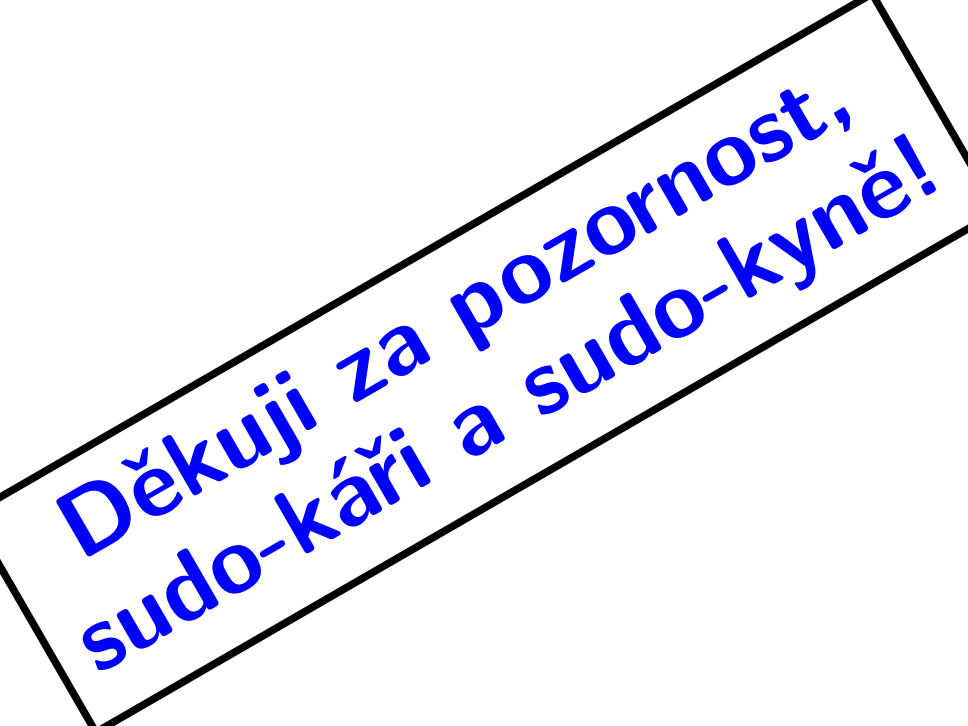
45	45				
23	11	22			
	10	10			
10	14	11	8		23
		13	9	6	
6		20			
3	10	7	15		17
		21		12	
34					

2	5	8	9	3	4	1	6	7
4	23	11	22					2
3		10	10					5
6	10	14	11	8			8	
1		13	9		6			9
8	6		20				6	
7	3	10	7	15		17	3	
9			21			12	1	
5	8	3	1	9	6	2	7	4

2	5	8	9	3	4	1	6	7
4	9	1	6	5	7	3	8	2
3	6	7	2	8	1	9	4	5
6	3	9	7	4	2	5	1	8
1	7	5	8	6	3	4	2	9
8	4	2	5	1	9	7	3	6
7	1	6	4	2	5	8	9	3
9	2	4	3	7	8	6	5	1
5	8	3	1	9	6	2	7	4

Killer sudoku, 150 řešení až po jedno po (vyřešení rámu)

Děkuji za pozornost,
sudo-káři a sudo-kyně!